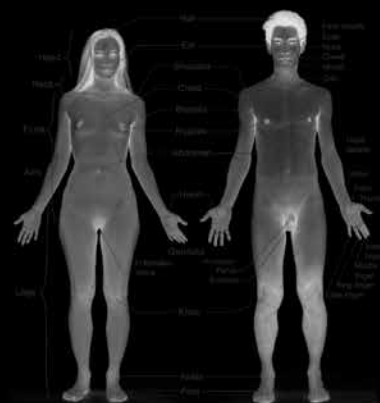

ตัวตน อัตลักษณ์ และบุคคลใน ทางกฎหมาย: การเปลี่ยนผ่านจาก รัฐสมัยใหม่สู่โลกหลังสมัยใหม่

กศพล นรศกุลพันธุ์¹

บทคัดย่อ

ระบบกฎหมายสมัยใหม่เริ่มขึ้นจากการพยายามสถาปนารัฐอธิปไตยที่มีดินแดน อำนาจอธิปไตย รัฐบาล และประชาชน ที่ชัดเจน แน่นนอน และมั่นคง ดังนั้น กฎหมายซึ่งเป็นการวาดภาพ “รัฐ” จึงต้องพยายามสร้างความชัดเจนผ่านการนิยามสิ่งต่างๆ ให้แน่นอน รวมถึงอธิบายสิ่งเหล่านั้นด้วยอรรถาธิบายที่มีความต่อเนื่อง เพื่อดำรงไว้ซึ่งอธิปไตยที่แสดงความเป็นเอกราชของชาติดินแดนเอง

กฎหมายสมัยใหม่จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดความชัดเจน แน่นนอน มั่นคงของดินแดน อำนาจอธิปไตย และกลุ่มประชาชนที่จะอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐบาล หรือในทางกลับกันประชาชนก็อาจถือเอาสิทธิที่กฎหมายรับรองไว้ อ้างต่อรัฐเพื่อประกันความอยู่รอดปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายใต้เขตแดนที่รัฐทรงอำนาจอธิปไตยอยู่ มิใช่เพียง สิทธิเสรีภาพที่เป็นสิ่งเชื่อมโยงรัฐกับประชาชนเอาไว้ หน้าที่ก็เป็นอีกสิ่งที่ผูกพันประชาชน

¹ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เข้าไว้กับรัฐ ทั้งนี้สถานะของประชาชนคนใดคนหนึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่ามี “จุดเกาะเกี่ยว” กับรัฐใด

อย่างไรก็ดี กฎหมายของรัฐสมัยใหม่มีด้านมืดที่วงการกฎหมาย สังคม และวงวิชาการทางสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์มิได้อภิปรายถึงมากนัก นั่นคือ กฎหมายได้ให้คุณให้โทษกับบุคคลอย่างชัดเจน แน่นนอน และมีสภาพบังคับเหนืออย่างเข้มงวด หากรัฐต้องการจะบังคับผลให้เป็นไปตามกฎหมาย บุคคลก็ไม่อาจปฏิเสธได้ ดังนั้น ความยุติธรรมทางสังคมกับความยุติธรรมตามกฎหมายในหลายกรณีอาจมิใช่สิ่งเดียวกัน

Abstract

The Modern Law system deliberates to construct Sovereign State which has secure territory, sovereignty, government and population constantly. As a main tool of states, Law has mapped “Imagined State” through legal denition on things with stability manner in order to maintain their autonomy.

Modern State’s Law has been a crucial mechanism to generate the clarity, stability and security of state power over territory and population. On the contrary, people claim their rights against state for sustaining the safety of their life and property within state jurisdiction. Both rights and duties compound state to people on the basis of “Nationality Connection”

However, the Modern law has kept its dark side out of Social Science Communities’ sight for a very long time. The Law of Modern State provides a strict liability to the people who violate it harshly. The clearness, stability and enforcement of Modern Law are undeniable and automatically obliged to people under State Authority. Hence, The Social Justice and the legal justice may not intersect properly.

เบ็กรัง ออกแซก

บทความนี้จะพยายามถอดรื้อความพยายามของกฎหมายของรัฐสมัยใหม่ที่พยายามสร้างนิยาม “บุคคล” ด้วยบทบัญญัติของกฎหมาย ด้วยบทสนทนาหลักในทางปรัชญาที่ถกเถียงกันเสมอมาว่าหากต้องการจะตัดสินว่ามนุษย์ คืออะไรนั้นควรจะตัดสินจากสิ่งที่คนนั้น “เป็น” (Being) หรือสิ่งที่คนนั้น “กำลังจะเป็น” (Becoming) เนื่องจากกรอบปรัชญาดังกล่าวเป็นที่มาของการสร้างนิยามเกี่ยวกับสภาพบุคคลในรูปแบบต่างๆ เช่น การเกิด สัญชาติ ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่ สิทธิ และหน้าที่ต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับรัฐนั้นๆ การนิยาม “บุคคล” ซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานที่สุดของกฎหมายจึงเป็น “หลักฐาน” สำคัญที่แสดงให้เห็นว่ารัฐหรือสังคมนั้น ได้ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของโลกไปสู่ยุคหลังสมัยใหม่ที่ยอมรับความหลากหลายและการกำหนดอนาคตของบุคคลเอง ในการเปลี่ยนตัวเองและสังคมโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจรัฐแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาดหรือไม่

เป็นที่ทราบกันดีว่าปรัชญาของรัฐสมัยใหม่ให้ความสำคัญกับภาวะที่เป็นอยู่ กฎหมายแห่งรัฐสมัยใหม่จึงมีลักษณะกำหนดนิยามของบุคคลที่ชัดเจน แน่นนอน มั่นคง เพื่อกำหนดสิทธิหน้าที่ซึ่งแน่นอนและเปลี่ยนแปลงยากตามไปด้วย ดังนั้น ปรัชญาสำคัญของนักคิดฝ่ายหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) จึงเสนอให้รื้อสร้างวิธีคิดเดิมที่มองสภาวะของทุกสิ่งอย่างหยุดนิ่ง ไปสู่การเปิดกว้างยอมรับความเป็นไปได้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม

โดยความคิดสายนี้เติบโตขึ้นท่ามกลางบริบทของการเปลี่ยนผ่านของโลก ซึ่งมนุษย์เองใช้เทคโนโลยีทั้งหลายทำให้เกิดโอกาสและความเป็นไปได้ใหม่ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้มนุษย์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และขยายขอบฟ้าทางความคิดไปพ้นจากความคิดชุดเดิมๆ ที่ครอบงำมนุษย์ไว้ด้วยทฤษฎีแห่งอำนาจทั้งหลาย อิทธิพลทางความคิดของปรัชญาสายนี้ทำให้เกิดความพยายามเปลี่ยนแปลงวิธีคิดในการนิยาม “บุคคล” ให้มีความยืดหยุ่น และยอมรับให้

บุคคลเปลี่ยนแปลงตนเองไปเป็นอะไร และกฎหมายก็ต้องมีความสามารถในการปรับตัวเพื่อประกันสิทธิของบุคคลได้อย่างไม่ตกหล่น และสร้างหน้าที่ให้บุคคลอย่างเหมาะสมกับศักยภาพที่บุคคลอาจตอบสนองได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น แนวทางในการบอกเล่าเรื่องราวในบทความนี้จะประกอบไปด้วย ข้อถกเถียง ของความคิดสองกระแสในแต่ละประเด็นโดยมีจำเป็นต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจในการควบคุมของระบบการอ้างอิงเอกสารใดๆ ทั้งสิ้น เสมือนว่า คู่สนทนาทั้งสองเป็น “มิตรสหายท่านหนึ่ง” ในวงสนทนาต่างๆ ที่ท่านผู้อ่านในโลกไซเบอร์แอบดูอยู่ห่างๆ และได้หยิบยืมความคิดเหล่านั้นมาประกอบสร้างเป็นความคิดของตนทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัวอยู่ไม่ขาดสาย

ปรัชญา จริยศาสตร์และสุนทรียศาสตร์

ปรัชญาที่จะกล่าวถึงในบทความนี้เกี่ยวข้องกับสถานะ ที่ทาง และตำแหน่งของกฎหมายสมัยใหม่ เนื่องจากกฎหมายเหล่านี้มีกลไกของรัฐบังคับใช้จนสร้างผลกระทบที่มีผู้เสียประโยชน์จากการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้ตั้งคำถาม ได้แย้ง หรือขัดแย้งด้วยวิธีการต่างๆ มากขึ้นๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ และสื่อเครือข่ายสังคม (Social Media Network) ได้ทำให้ผู้คนจำนวนมากส่งเสียงเรียกร้องให้เกิดความเปลี่ยนแปลงผ่านช่องทางสื่อสารนี้ได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายขึ้น การออกแบบวิธีการสื่อสารในบทความนี้ จึงจะตั้งอยู่บนแนวทางที่ปรากฏอยู่ใน Social Network ดังที่คนไทยนิยมใช้ นั่นคือ Facebook ซึ่งเมืองที่มีผู้ใช้บริการระบุว่าอยู่อาศัยมากที่สุดในโลกคือ Bangkok

จริยศาสตร์ในมุมมองบทความนี้จะใช้เป็นกรอบในการถกเถียงก็คือ การตั้งคำถามเพื่อสร้างขอบเขตของการกระทำต่างๆ ว่าสิ่งใดที่คู่สนทนาทั้งหลายคิดว่าพึงกระทำ ควรดเว้น หรือทำได้/ไม่ได้ ณ ช่วงเวลาที่ประเด็นเหล่านี้กำลังเป็นที่สังเกตของสังคม แต่ยังคงคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของเรื่องที่ถูกเถียงว่ายังไกลไปจากปัจจุบันตลอดเวลา กล่าวคือไม่เชื่อว่ามิถุนายนุติอันเป็นถาวร แต่ต้องมีได้ เปลี่ยนแปลงมิได้ สรรพสิ่งทั้งหลายรวมถึงค่านิยม

ศีลธรรมต่างๆ ล้วนไม่จีรัง

สุนทรียศาสตร์กับกฎหมาย เป็นประเด็นที่ไม่ถูกกล่าวถึงมาก่อน เนื่องจากกฎหมายสมัยใหม่มักประกาศศักระว่า ระบบกฎหมายตั้งอยู่บนความชัดเจนแน่นอน ใครมาตีความหรือบังคับใช้กฎหมายก็ต้องได้ผลเหมือนกัน ไม่มีเรื่องของอคติส่วนบุคคลมาทำให้กฎหมายเสื่อมไป หรือถ้ามีความผิดพลาดก็เป็นความผิดพลาดของตัวบุคคล ไม่เกี่ยวกับระบบหรือบทบัญญัติกฎหมาย อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้สร้างนิยาม และกำหนดการกระทำจำนวนมากว่าเป็นสิ่งที่ทำได้/ไม่ได้ การกำหนดหรือนิยาม เช่นว่า ย่อมเป็นการสร้าง “ความงาม” ให้กับสิ่งที่กฎหมายรับรองให้กระทำได้ และสร้าง “ความอัปมงคล” ให้กับสิ่งที่ต้องห้ามโดยบทบัญญัติของกฎหมาย นอกจากนี้ “อารมณ์” และ “ค่านิยม” ส่วนบุคคลของคนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมซึ่งทำหน้าที่ตีความและบังคับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงทั้งหลาย ย่อมเป็นปฏิบัติการแห่งอำนาจที่ตั้งอยู่บน “สุนทรียะ” หรือรสนิยมส่วนบุคคลเป็นอันมาก

ดังนั้น สุนทรียศาสตร์และจริยศาสตร์ จึงมีผลต่อกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายต่อ “บุคคล” ทั้งหลายที่อยู่ในบังคับของกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายสมัยใหม่ได้อ้างว่าไม่มีบุคคลใดอยู่นอกการบังคับของกฎหมาย ความคิดของ “คน” ในวงการกฎหมายหรือเกี่ยวกับการตีความ บังคับใช้กฎหมายต่อ “บุคคล” อื่นๆ จึงมีผลโดยตรงต่อการสร้าง “ความยุติธรรม” ที่กฎหมายสมัยใหม่กำหนดไว้ว่าบุคคลทั้งหลายย่อมมีความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย แต่ในสังคมที่ “ตัวตน” และ “อัตลักษณ์” ทั้งหลายของบุคคลได้ทำให้เกิด “ภาพลักษณ์” บางอย่างในความคิดของคนในระบบยุติธรรม จนอาจทำให้ความยุติธรรมที่กฎหมายกำหนดไม่อาจเกิดขึ้นจริง และมีผลอย่างสำคัญต่อการอำนวยให้เกิด “ความยุติธรรมทางสังคม”

สุนทรียศาสตร์หรือการศึกษาว่าคนในสังคมเห็นว่สิ่งใด “งดงาม” จึงเป็นศาสตร์ที่จะเชื่อมเอา สิ่ง “ดีงาม” ที่ควรกระทำในทางจริยศาสตร์ เข้ากับสิ่งที่พึงมีพึงเป็นในทางกฎหมาย ในยุคสมัยที่เกิดการถกเถียงในเรื่องนั้นๆ

นั่นเองความงามและความดีที่กฎหมายกำหนดแบบเดิม(รัฐสมัยใหม่) จึงยืนอยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจ รัฐ ศาสนา เป็นผู้กำหนดผ่านกฎและคุณค่าต่างๆ ว่าอะไรงดงาม เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ถึงจะดี นั่นคือผู้มีอำนาจ/คนอื่นกำหนดให้ผู้อยู่ใต้อำนาจ/เราทำ โดยที่เขาอาจไม่ทำก็ได้

ความงามและความดีที่กฎหมายกำหนดแบบหลังสมัยใหม่ จึงเคลื่อนออกไปจากศูนย์กลางอำนาจ รัฐ ศาสนามีได้เป็นผู้ผูกขาดการสร้าง/ตีความกฎและคุณค่าต่างๆ ว่าอะไรงดงาม เป็นสิ่งที่ควรกระทำถึงจะดี นั่นคือคนจำนวนมากขึ้นเข้ามาช่วงชิงพื้นที่และเวลาในการกำหนดว่า ตนเอง หรือประชาสังคม ควรทำ/ไม่ทำอะไร

รัฐกับกฎหมายในโลกสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่

ตัวตน อัตลักษณ์ และสถานะบุคคลในทางกฎหมายของเราและคนอื่น จึงมีความย้อนแย้ง (Contradiction) กับ ความเป็นจริงตามธรรมชาติอยู่มาก เนื่องจากสภาพและสถานะ “บุคคล” ทางกฎหมายได้ถูกควบคุมให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เนื่องจากกฎหมายในรัฐสมัยใหม่ที่ต้องการจัดแบ่งคนตามนิยามที่ชัดเจนมั่นคง เพื่อนำไปสู่การกำหนดสิทธิและหน้าที่อย่างแน่นอน เพื่อความสะดวก และ “ความมั่นคง” ในการบังคับตามกฎหมายโดยรัฐสมัยใหม่ ความหลากหลายของ “อัตลักษณ์” จึงถูกกดทับ กลืนกลายให้มลายไปตามลายลักษณ์อักษรแห่งกฎหมาย และการบังคับของกลไกรัฐ ไม่ว่าจะเป็น นโยบาย กระบวนการยุติธรรม ระบบราชการเรื่อยไปจนถึงการจัดบริการสาธารณะ

อย่างไรก็ดี ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตย่อมมีความหลากหลายโดยเฉพาะมนุษย์ย่อมมีความปรารถนาที่จะ “กำหนดอนาคตของตนเอง” ไปในแนวทางของตนหรือกลุ่มของตน ซึ่งอาจไม่ลงรอยกับสิ่งที่สังคม/รัฐ พยายามสร้างกรอบไว้ให้เดิน ความหลากหลายแห่ง “ตัวตน” และ “อัตลักษณ์” นี้เองได้สร้างความหลากหลายและแตกต่างจนเกินกว่า วิธีการของกฎหมายสมัย

ใหม่จะได้นิยามเพิ่มบทบัญญัติไปเรื่อยๆ ให้ขยายไปรับรองสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นหรือปรากฏขึ้นจากมุมต่างๆ ของสังคมตลอดเวลา

กฎหมายชุดหนึ่งที่เปรียบเสมือนต้นธารแห่งความตื่นตัวกับ “ความแตกต่างหลากหลาย” ของ “ตัวตน” และ “อัตลักษณ์” ของบุคคล และพยายามเปลี่ยนกฎหมายใหม่ที่ติดกับชนบจารีตแข็งทื่อให้เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่อีกโลกหลังสมัยใหม่มากขึ้น ก็คือ กฎหมายสิทธิมนุษยชน หรือที่นักกฎหมายไทยเลียงไปเรียกว่า กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายเหล่านี้จะให้ นิยามเกี่ยวกับ “บุคคลตามกฎหมาย” ในลักษณะที่กว้างและรองรับภาวะ “ไร้ตัวตน” ของคนชายขอบมากที่สุด เพื่อเปิดพื้นที่ให้กับบุคคลที่มีอัตลักษณ์หลากหลาย เข้ามารับสิทธิตามกฎหมายได้ เช่น เพศหลากหลาย สัญชาติหลากหลาย อายุ เป็นต้น ยิ่งในปัจจุบันคนในสังคมรับรู้ถึง ตัวตน คนอื่นๆ ในสังคม ผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ มากขึ้น บทความนี้จึงขอหยิบยกข้อถกเถียงเกี่ยวกับ ตัวตนเสมือนที่สะท้อนออกมาในสื่อ เช่น ภาพยนตร์ และโลกออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อที่มีมวลชนรับชมอยู่เป็นจำนวนมากนั้น ย่อมมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคม

บทบัญญัติของกฎหมายสมัยใหม่ที่เปิดช่องให้เกิดสายธารแห่งกฎหมายในโลกหลังสมัยใหม่ ปรากฏอยู่ใน ถ้อยคำโปรยแห่งคำปรารภของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ยอมรับความแตกต่างหลากหลายของบุคคลผ่านหลักความเสมอภาคและห้ามเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

- “ข้อ 1 มนุษย์ทั้งหลายเกิดมาอิสระเสรี และเท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิ ทุกคนได้รับการประสิทธิประสาทเหตุผล และมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันอย่างฉันพี่น้อง
- ข้อ 2 บุคคลชอบที่จะมีสิทธิและเสรีภาพประดาที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้ ทั้งนี้โดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา

ศาสนา ความเห็นทางการเมืองหรือทางอื่นใด ขาดหรือสังคมอันเป็นที่มาเดิม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่นใด นอกจากนี้การจำแนกข้อแตกต่างโดยอาศัยมูลฐานแห่งสถานะทางการเมืองทางคุณอาณาหรือทางเรื่องระหว่างประเทศของประเทศหรือดินแดนซึ่งบุคคลสังกัดจะทำมิได้ ทั้งนี้ไม่ว่าดินแดนดังกล่าวจะเป็นเอกราชอยู่ในความพิทักษ์มิได้ปกครองตนเองหรืออยู่ภายใต้การจำกัดแห่งอธิปไตยอื่นใด”

หลักการดังกล่าวเชื่อมโยงรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจนผ่านบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทย ตั้งแต่บททั่วไปที่ต้องนำไปปรับใช้กับรัฐธรรมนูญทุกข้อและกฎหมายทุกฉบับที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับรัฐไทย ดังปรากฏใน

“มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๕ ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน”

บทละครแห่งชีวิต

1) การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งรูปลักษณ์ภายนอก (Image & Symbolic Discrimination)

มิตรสหายท่านหนึ่ง การเหยียดหรือเลือกปฏิบัติที่รุนแรงสุดในวัฒนธรรมไทย เห็นจะเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่ง “หน้าหน้า” นะครับ มันลูกลามไปทุกพื้นที่เลย ทั้งมิติการเมืองระดับชาติไปจนถึงชีวิตประจำวัน แล้วมันเกิดขึ้นรุนแรงกว่าสังคมอื่นได้อย่างไร ลองดูการสื่อสารในประเทศเราก็จะ

เห็นชัดเจนนะครับ ว่าการสร้าง “บลิ๊อคความงาม” เกิดขึ้นและกระตุ้นโดยสินค้าและบริการต่างๆ ที่ไม่ยอมทำการตลาดที่หลากหลายเลยพยายามสร้าง “ความงามเชิงเดียว” ขึ้นมารากเหง้าการเมืองเชิงวัฒนธรรมก็ไม่ต่างกัน พระลักษณ์ พระราม ยักษ์ โจรป่า ก็สะท้อนอยู่แล้วว่าต้องการ แบ่งแยกและสะกดคนกลุ่มไหนไว้

ภาพลักษณ์ จึงกลายเป็น ต้นทุนสำคัญที่สุด ในการแข่งขันอยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่แข่งกันสะสมคุณสมบัติทางการศึกษา หน้าทีการงาน แต่ “หน้าหน้าและรูปร่าง” นี่ล่ะครับ ที่พยายามสร้างกันอย่างมากมาย สถาบันฝึกบุคลิกภาพ เสริมความงาม ปรับโฉมแปลง สินค้าบำรุงร่างกาย และสถานออกกำลังกาย เลยเฟื่องฟูมากอย่างที่เห็นกัน

แอตมินแก้วอี แต่ไทยนี่หนักๆ เลยนะครับ มีแบบหลักด้วย ว่าแบบไหนถึงจะเรียกว่า “ความงาม” นิยามแคบมากด้วย

มิตรสหายท่านหนึ่ง ใช่เลยครับ ที่จริงจะ กล่าวถึง เกาหลีได้ ด้วยเลยนะ ว่ามันมีแรงกระตุ้นด้านลบเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ มันจะเกิดความคาดหวังเป็นกระแสว่าจะต้องอย่างนั้น อย่างนี้ ประสบความสำเร็จเมื่อไหร่ มีครอบครัววัยโง่ พอไม่สำเร็จตาม “ความคาดหวังเชิงเดียว” ก็จะมีฆ่าตัวตาย ตามตัวเลขอัตราการฆ่าตัวตายที่เกาหลีได้ติดอันดับโลก

แอตมินแก้วอี ความงามเชิงเดียว นี่ ลองดู แบบหน้า ของคนที่เป็น ฟรีเซนเตอร์โฆษณา นะ จะชัดมากๆ ช่วงหนึ่งเน้น ตี๋หมวย ช่วงหนึ่งเน้นลูกครึ่ง ซึ่งก็แล้วแต่ช่วงเวลา มีที่มาที่ไป แต่หลังๆ พอมีการคัดสรรหน้าหน้า หน้าดารากเกาหลีนี้ มาทรงเดียวกันหมด ไทยดีหน่อย ยันฮีมีให้เลือกมากกว่าหน่อย จะเอาอัม ชมพู หรือเกาหลี 555 ส่วนรากเหง้าวัฒนธรรมนี้ มันผูกกับเรื่องเล่าและวรรณกรรมตะวันออกนะ ที่ตัวเอกมักจะซอซออ่อนแอ วันๆไม่ต้องทำอะไร แต่ตัวร้ายจะดูขี้ขลาดดัน ซึ่ง จริงๆ แล้วมันซ่อนความนัยเกี่ยวกับการแป่ป้ายว่า พวกที่มี ภาพลักษณ์ อย่างนี้เป็น “คนดี” ส่วนพวกที่มีภาพลักษณ์อีกแบบเป็น “คนชั่ว” จนบางทีไม่ได้ถูกคิดว่าคนเหล่านั้นเป็นอย่าง

นั่นจริงๆ รีเปล่า ซึ่งตอนหลังๆ ก็เอามาใช้มากใน Political Marketing นะครับ

ไซเบอร์ฟังก์ มาแล้วๆ ในบริบทของเกาหลีใต้อะนะครับ ... อย่างที่ มิตร สหายท่านแรกบอก รูปร่างหน้าตา เป็นต้นทุนที่สำคัญมาก แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด อะนะครับ บางอาชีพไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างหน้าตาดีบริษัทก็รับทำงาน คือ มันขึ้นอยู่กับงานที่ทำเป็นสำคัญ อย่างธนาคารที่ภริยาผมเคยทำงาน คนที่ทำแผนกอื่นๆ หน้าตายังไวกี้ได้ แต่คนที่ทำหน้าที่ counter ต้องเน้นหน้าตาดี ... แต่ยังไม่ก็ตาม หน้าตารูปร่างดี มีภาษีเหนือกว่า (อันนี้จริงๆ เทาที่สัมผัส มา ประมาณ visual impression นะนะ) รวมถึงการมีพื้นที่ในสังคมด้วย แต่อย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความพยายามของคนเกาหลีที่จะทำให้น้ำตัวเอง ดี ก็คือ สื่อ (โทรทัศน์) มีคำกล่าวของคนเกาหลีว่า หญิงงามต้องหญิงจากทางเหนือ -คิดว่า หญิงงามทางเหนือ เพราะผู้หญิงทางเหนืออาจมีเลือด ผสมกับชนชาติอื่นเลยออกมาสวยกว่าผู้หญิงทางใต้ ส่วนชายหนุ่ม ขอข้าม ไม่เชี่ยวชาญด้านนี้ปล. แถมท้ายอีกนิดส์ ปัญหาการฆ่าตัวตายในเกาหลีเป็นเรื่องซับซ้อนมากครับ แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยหนึ่งคือการแข่งขันกันสูงมาก เพื่อพลาดก็อยากตายได้ง่าย

ผู้ปลดปล่อย @ไซเบอร์ฟังก์ วิเคราะห์ละเอียดมากจริงๆ ก็อย่างว่านะเขา ว่าการผสมข้ามสายพันธุ์ทำให้ลูกหลานมีลักษณะดีขึ้น เพราะยังงี้ลูกครึ่งเลย สวยกว่าทั้งเอเชียและฝรั่ง

ไซเบอร์ฟังก์ ผมว่า “ศัลยกรรม” มันง่ายกว่า “ปรับปรุงพันธุ์” นะ เห็นผลเร็วด้วย

คนรักพอ ที่สหรัฐอเมริกามีผลการวิจัยจากสถาบันที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ว่า ชายหญิงที่มีรูปร่างหน้าตาบุคลิกที่ดีมักจะได้รับโอกาสต่างๆ ที่ดีกว่าคนที่ มีบุคลิกรูปร่างหน้าตาที่ไม่ดี เช่น โอกาสในการได้รับเลือกเข้าทำงาน โอกาส ในการเข้าสังคม เป็นต้น

มิตรสหายท่านหนึ่ง นี่แหละครับ ที่มาของการรณรงค์ให้ “การเลือก ประดับติดด้วยเหตุแห่งหน้าหน้า” กลายเป็นสิ่งขัดต่อกฎหมาย เนื่องจากละเมิด

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคของบุคคลครับ โดยเฉพาะใน สังคมทุนนิยมหนักหน่วงที่เราใช้ชีวิตบนภาพลักษณ์เป็นสำคัญอย่างทุกวันนี้ ต่อไปก็ขยายเป็น “การเลือกประดับติดด้วยเหตุแห่งภาพลักษณ์”

ผู้ปลดปล่อย ผมว่ามนุษย์เรานั้นก็ชอบแต่ของที่ดูสวยๆ งามๆ นั่นแหละ แต่พวกประเทศที่หน้าตาสำคัญกว่าอย่างอื่นมันส่วนใหญ่ก็เอเชียแหละ เมือง ฝรั่งมันก็มีบ้างแต่ไม่ขนาดนี้ ซึ่งเหยื่อของวัฒนธรรมแบบนี้ก็คงเป็นผู้หญิงเป็น ส่วนใหญ่ และวัฒนธรรมแบบนี้ก็เป็นเครื่องมือให้ผู้ชายนี้แหละเอาเปรียบใช้ และหาประโยชน์ผู้หญิงอย่างวัตถุทางเพศต่อไป ...

แอดมินแก้ว แต่ที่สังเกตเห็น คือ ประเทศอื่น ความงามมันจะ “หลากหลาย” นะครับ มี ไทย กับ ประเทศแถบเอเชีย

มิตรสหายท่านหนึ่ง ส่วนสเตตัสนี้ โถงออกไปจากความตั้งใจเบื้องต้น เล็กน้อยครับ จริงๆ อยากพูดเรื่อง การเน้นภาพลักษณ์ ในสังคมไทย โดย ไม่พยายามเข้าไปค้นความจริงข้างใน แล้วตัดสินคนกันที่ภายนอกอะครับ ที่เห็นชัดๆ ทางกฎหมาย ก็เช่น การเลือกประดับติดในการรับคนเข้าทำงาน (การดูโหวงเฮ้ง การรับคนหน้าตารูปร่าง บุคลิก) ไปจนถึงในชีวิตประจำวัน ที่คนหน้าตาแบบโจรๆ นี่ไปไหนมาไหนลำบากมากกกก เมื่อเทียบกับการมาใช้ ชีวิตอยู่ในประเทศที่มีความหลากหลายมากกว่านะครับ

ซึ่งมาคิดๆ ดู เลยเห็นว่า ไอ่การที่สังคมเรามันเป็นทุนนิยมมาก ชนิดที่เริ่ม เปลี่ยนเนื้อตัวร่างกายให้กลายเป็นทุนอย่างรุนแรงแบบในปัจจุบันเนี่ย มันมี ที่มาจากไหน จากเหตุผลทางเศรษฐกิจที่อยากได้โอกาสอย่างเดียว หรือโดน ผู้ขายสินค้าทำให้เชื่อว่าจะต้องงามอย่างนั้นอย่างนั้นอะครับ มันเลยเสริมกันให้ เกิดความงามเชิงเดียว แบบเดียว ไม่มีความหลากหลาย

ซึ่งนานๆ ไปมันจะทำให้กลายเป็นว่าอะไรๆ ก็มีความดี ความงาม ความจริง แบบเดียวเป็นมาตรฐานกลางไปเสียหมด ใครไม่ได้มาตรฐานกลายเป็น ด้อยไป ซึ่งเท่ากับเป็นการกีดกันคนจำนวนมากออกไป โดยสิ่งที่สมมติขึ้น เพราะผมเชื่อว่า “ความงาม” เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นนะครับ เปลี่ยนแปลงไปตาม

ยุคสมัยและพื้นที่

ไซเบอร์พังค์ @ มิตรสหายท่านหนึ่ง ทักสนในเรื่องความงามของคนเอเชีย แบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด คือยังงั้นคนเอเชียก็ไม่มีทางปรับความงามตัวเองให้เหมือนตะวันตกเป็นเต๊าะๆ ได้ ก็เลยมีการผสมผสานกลมกลืนพัฒนามาตรฐานความงามของตัวเอง

มิตรสหายท่านหนึ่ง ตอนแรกว่าจะเขียนว่า “ความงามเชิงเดี่ยว” เป็นที่แพร่หลายในเอเชียตะวันออก+ไทย นี่ละสะ แต่เกรงใจ เดียวมีคนหาว่าเหมารวมอีก แต่ที่แน่ๆเนี่ย วิธีการทำโฆษณาสินค้าเกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกาย และภาพลักษณ์นี้ ได้อิทธิพลจากญี่ปุ่นเป็นหลัก (หลังๆ มีเกาหลีสอดแทรกมา) และส่งทอดมาจากอเมริกาอีกทีที่แน่ๆ

อย่างไรก็ดีในปัจจุบัน หลายประเทศอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านมีคนข้ามพรมแดนเข้ามาอยู่เยอะอย่างที่ต้องขยายความงามออกไปครอบคลุมให้กว้างขวางขึ้น เช่น ยุโรป อเมริกา

อย่างไรก็ตาม ใ้ความอยากงามแบบฝรั่ง ที่เป็น Hegemony of Coolness เนี่ย น่าจะเสื่อมลงในเร็ววัน ตามความเสื่อมอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองนะสะ ตอนนี้กระแสกำลังเห่อจีน ไปไกลถึงฝั่งเมกา ก็คาดว่านิยามความงามอาจจะเคลื่อนย้ายกันอีกระลอกครับ

แต่เรื่องภาพลักษณ์แบบ จบนอก การศึกษาดี สุขุม คัมภีร์ภาพ สะอาด สะอาด ไม่มีประวัติต่างพร้อยในเรื่องส่วนตัว ดูใบอนุญาตปฏิบัติธรรม ให้ทาน พุดเรื่องศีลธรรมจริยธรรม แสดงออกว่ารักชาติอย่างซาบซึ้ง นี่มันฝั่งแน่นมากนะครับ อยากเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และวงศ์ตระกูล ก็ต้องสมทานแนวทางและรักษา “ภาพลักษณ์” เหล่านี้เอาไว้ ไม่งั้นยาก

นี่เลยเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่เศรษฐกิจและคนดังไทยไม่ค่อยตั้ง “มูลนิธิ” หรือ “กองทุน” เพื่อทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์นะครับ เล่นทุ่มงบกับการสร้างภาพว่าเป็น “คนดี” กันแทน

มานี้มีแซร์ มีข้อสังเกตอย่างหนึ่งว่าในสังคมที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มากกว่า เมื่อสังคมก้าวผ่านการเหยียดผิว (ไม่ได้หมายความว่าพฤติกรรมเหยียดผิวหมดไปจริงๆ แต่การเหยียดผิวถูกทำให้เป็นเรื่องร้ายแรงยอมรับไม่ได้ในระดับจิตสำนึกสามัญของคนในสังคม) ไปแล้วมาตรฐานความงามก็หลากหลายขึ้น (เช่น เริ่มจาก ดารา นางแบบมีหลากหลายเชื้อพันธุ์) ด้วยรีเปล่า

ที่ญี่ปุ่นคนที่ต้องทำงานรับลูกค้าเค้าก็เลือกที่หน้าตาเหมือนกันคะ ใ้เรื่องหน้าตาดีได้เปรียบนี้ที่ไหนมันก็คงพอดี จะมากจะน้อยคงขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ด้วย ตอนที่หลายๆ คนในไทย make joke กันเรื่องมีสเกาหลีน้าเหมือนกัน ยี่สิบคนตอนอยู่ญี่ปุ่น สิ่งที่เราารู้สึกคืออย่างหนึ่งคือแฟชั่นเสื้อผ้าค่อนข้างหลากหลาย แล้วผู้หญิงแต่ละคนไม่ว่าจะอ้วน หน้าสิ่ว ดำเป็นเนื้เย่ง (มีนะคะ พวกที่บ้าเล่นกีฬากีฬา) อะไรแค่นั้นก็ยังสามารถหาเสื้อผ้า หาของแฟชั่นมาประดับตัวเองให้ดูดีได้ คือมันไม่ได้มีความงามแบบเดียว คนก็จะมี ความมั่นใจที่จะแต่งตัวประหลาดกว่าชาวบ้านได้ ดูหนังสือแฟชั่นญี่ปุ่นจะรู้ว่ามันเสนอทางเลือกวิธีการแต่งตัวหลายๆ แบบเลย แต่ละย่านก็ขายเสื้อผ้าคนละแนวกันไป (ซึ่งค่านิยมแบบนี้จริงๆ มันก็ดีต่ออุตสาหกรรมแฟชั่นด้วย)

ผู้ปลดปล่อย โฟสต์นี่ ทฤษฎีทาง Aesthetics กระจายจริงๆ ครับ @ไซเบอร์พังค์ ผมว่าเรื่องบล็อกความงามมาจากฝรั่งมันเป็นสมัยรุ่นแม่เราโน่นนะ เด็กสมัยใหม่มันไม่เห่อฝรั่งเท่าไหร่อแล้ว ความจริงเครื่องแต่งกายสมัยใหม่มันมาจากฝรั่งหมด เรื่องฝรั่งมีอิทธิพลก็มีส่วนอยู่ แต่เด็กสมัยนี้มันเรื่องของ peer pressure ทั้งนั้นเลย มันหันไปมองดูเพื่อนว่าเขาเอาแบบไหนแล้วก็ทำตามกัน

มานี้มีแซร์ เออ จากการประกวดประชันในมหาวิทยาลัยอาจเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งได้ เพื่อนคนญี่ปุ่นเคยตั้งข้อสังเกตว่า พวกสาวๆ ญี่ปุ่นเวลาเที่ยวเมืองนอกที่โดนล้วงกระเป๋า โดนหลอกบ่อยเพราะแต่งตัวเป็นกระแสมุมพีมิกะดังค์ตลอดเวลาไม่ว่าจะไปไหนก็ตาม

มิตรสหายท่านหนึ่ง คนสมัยนี้ใช้เวลาว่างไปกับอะไร เพราะมันนิยมตัว

คนที่แท้จริง มากกว่า การทำงานที่เราต้องทำไปตามหน้าที่เสียอีกนะฮะ ชอบ
 อกว่านี่สเตตัส Politics of Aesthetic อย่างแท้จริงนะฮะ

แอดมินเก้าอี้ ส่วนมิลิคิวตี้ไอทีสะท้อน “ความงามเชิงเดียว” ที่กระตุ้น
 ความ “ซาบซึ้ง” อย่างล้นหลามในสังคมไทยนี้ ผมไม่กล้าแะครับ เมื่อ
 ก.ค. ปีที่แล้วมีคนไปเปิดประกอบงานวิจัยเรื่อง The Commercialization of
 Ultra-Royalist Movement ณ ประเทศญี่ปุ่น จนป่านนี้ยังไม่กล้าเผยแพร่ใน
 ประเทศไทยเลยฮะ

ไ้ฮะ เป็นมิลิคิวตี้ไอทีเกี่ยวกับ อะไรที่ติดข้างฝา ขับร้องโดยศิลปินอมตะ
 แต่งโดยนักประพันธ์ที่เคยคิดจะลงเล่นการเมือง

มานีมี่แซ่ : ญี่ปุ่นไม่เลียนแบบเกาหลีหรือหอค่ะ nationalism มันยังแรง
 อยู่มากโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนบ้านอย่าง จีน เกาหลี รัสเซีย
 เกาหลีบูมจริง แต่กระแสต่อต้านก็เยอะแยะ ว่าแต่ “เลือกประติบัติ” กับ
 “เลือกปฏิบัติ” ต่างกันยังไง discriminate กับ differentiate เหรอ?

มิตรสหายท่านหนึ่ง ประมาณนั้นครับ คำตั้งใจแปล “ปฏิบัติ” กับ “ประ
 ติบัติ” ต่างกันโดยคณะกรรมการสิทธิฯ ไทยนี่ละฮะ ที่ให้แปลแบ่งมาในช่วง
 กรรมการชุดหนึ่ง เพื่อให้ชัดว่าเลือกปฏิบัตินี้เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย
 กฎหมาย เพราะมีการเลือกปฏิบัติหลายอย่างที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น เลือก
 ว่าจะรับรักจากใคร เป็นต้น 5555555

2) คนในสังคมอัตราการเกิดไม่ต่ำและผู้สูงอายุเยอะ (The Non-Reproductive and Aging Society)

มิตรสหายท่านหนึ่ง เรื่องปัญหาประชากรนี่คนรุ่นลูกของเบบี้บูมอย่าง
 พวกผมเห็นชัดเจนนะครับ พ่อแม่ของเราเค้าเกิดมาด้วยความลำบากยาก
 แค้นในการเอาชีวิตรอดจากความยากจนที่ปู่ย่าตายายมีลูกมาก โดยเฉพาะ
 คนที่มีพ่อแม่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของพี่น้องๆ แต่ละเรื่องเล่าฟังแล้ววันทามาก

เมื่อผสมเข้ากับการสอนวิชาสุขศึกษาเอย การรณรงค์ของโครงการ

ประเภทสร้างความรู้สึกลึกซึ้งบิดบาไปกับการมีเพศสัมพันธ์ แทนการให้ความรู้
 เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยและวางแผนได้เข้าไปอีก ยิ่งพาล
 ให้ไม่กล้ามีลูกกันไปเลย

ตอนนี้ตัวเลขมันชี้ชัดแล้วนะครับ ว่าเรากำลังเผชิญกับปัญหาขาดแคลน
 วัยแรงงานที่จะต้องมาแบกภาระการอุ้มวัยชราที่จะกลายเป็นคนจำนวนมาก
 ในสังคมไทย ไม่ต้องพูดถึงปัญหาเชิงสังคมและวัฒนธรรม เช่น ความเหงา
 ความว่าง ซึ่งเป็นสิ่งอันตรายมากสำหรับมนุษย์ เมื่อลองสำรวจอังกฤษดู
 พบว่ามีคนเข็นรถให้ลูกเต็มเมืองไปหมดเลยครับ สืบทราบมาว่า มีลูกปั๊บได้
 แพลตและสวัสดิการทันที และเค้าไม่ยอมให้มีบุตรซ้ำเพราะเห็นชัดว่ามีคน
 ซึ่งพิการจากการมีบุตรซ้ำก็ไม่ค่อยอีกเหมือนกัน

ไม่ได้พูดเรื่องเวอร์กรรมอะไรนะครับ นี่เป็นเรื่องการออกแบบนโยบาย
 สาธารณะให้คน “มีเพศสัมพันธ์” กันโดยพร้อมที่จะมีบุตร และมีลูกในวัยที่
 ร่างกายยังสมบูรณ์ ประเด็นเชิงชนชั้นที่ซ่อนอยู่ก็คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่
 พูดตรงๆ ว่า คนที่มีลูกคือคนไม่พร้อม ส่วนคนที่ไม่มีลูกคือ คนที่พร้อม ครับ
 ก็แหม พวกที่ว่าพร้อมทางเศรษฐกิจ ถ้าไม่เศรษฐกิจจริง นี่ทำงานเก็บตังค์กัน
 หง่อมเลยนะ แล้วพอเก็บตังค์ได้ก็คิดสารพัดว่าจะเลี้ยงลูกได้เหรอ คนที่มี
 ลูกก็เลยเป็นคนไม่คิดมากซะเยอะโงะฮะ สสส.เลยต้องมารณรงค์ว่า อย่ามี
 เพศสัมพันธ์กันให้วัยรุ่นดู แต่ข้อมูลพวกนี้ดันไปเข้าหัวพวกที่คิดมากแทน 555

สรุป ความพร้อม เป็นสิ่งที่มีจริงหรือ และความมั่นคงมาก่อนแต่งงาน
 หรือหลังแต่งงานแน่ ที่แน่ๆ ต้องมีลูกให้ทันใช้ จากใจองค์กรสายหมอกที่มีบอร์ด
 บริหารเป็นคนแก้แทบทั้งหมดครับ

แอดมินเก้าอี้ มนุษย์เงินเดือนทำงานแทบตายยังไม่พอจะกินเลยครับ
 แล้วจะแต่งงานมีลูกได้ไง คนโสด/คบกันแล้วไม่แต่งงาน มันเลยเยอะสิครับ ถ้า
 มีลูกแล้วได้ที่อยู่ มีโรงพยาบาล โรงเรียนดีๆ รองรับ ใครมันจะไม่อยากแต่ง
 งามมีลูก.. สังคมอุดมความเสียง มันก็ต้องเผชิญกับปัญหาประชากรลด/ไม่มี
 คุณภาพ และสังคมอุดมคนแก่ อย่างนี้ละครับ สรุป ความมั่นใจในการมีลูก

เกิดจากการสร้างความมั่นคง โดยรัฐและสังคมมีส่วนร่วมสร้างได้ผ่านนโยบายสวัสดิการสังคมหลากหลายรูปแบบ

มิตรสหายท่านหนึ่ง สืบเนื่องจากเรื่องปัญหาการไม่มีบุตร (โดยเฉพาะชนชั้นกลางในเมือง) หน่วยเงินทุนวิจัยทุกสถาบันซึ่งมีกรรมกรเป็นคนแก่หรือกำลังจะแก่ จึงเร่งให้คนมาของบด้านนี้ ยิ่งมองลึกลงไปพบว่า สตรีสูงอายุ มีสัดส่วนมากกว่าชัดเจน แล้วสิ่งใดจะมารองรับในวัยอัสดง ฝากความหวังไว้กับหลานๆ บ้านพักคนชรา หรือควรตั้งกองทุนรวมเพื่อจัดสรรระบบบริการดูแลตัวเองในอนาคต งานแบบนี้มิใช่ใช้เงินแล้วจะหาคนมาทำได้ มันต้องอาศัยใจรักและความผูกพันด้วยมึนน้อยนะ

สรุป มิใครสนใจจะทำวิจัยชุดนโยบายส่งเสริมให้พร้อมมีบุตรและมีบุตรให้พร้อมบ้างครับ เพราะสิ่งที่สังคมไทยไม่ค่อยคิดในเชิงกฎหมาย คือ สิทธิในการมีเวลา ครับ ทำกันใหม่ครับมีแหล่งทุนรออยู่เพียบแปร์ และน่าจะมีอะไรมันส์ๆ รออยู่เยอะครับ

มานี้มีแซร์ น่าสนใจค่ะ สนใจตรงที่มันข้องเกี่ยวกับสถานะของผู้หญิงในสังคม ฟังก์ชั่นของครอบครัวซึ่งมันเชื่อมโยงกับระดับความ(จำเป็นต้อง)จุนจ้านของรัฐ ญี่ปุ่นก็มีปัญหาเรื่องนี้เยอะ (และมีละครเกี่ยวกับเรื่องแนวๆ นี้ไม่น้อย)

มิตรสหายท่านหนึ่ง เออ ตกใจครับ อ่านข้อความเรื่องละครกันเนี่ย พร้อมกับจากเปิดของ หนังสือคุณนายโฮ ที่พูดว่า “มีลูกเมื่อพร้อมเท่านั้นนะ เข้าใจมั๊ย” 5555 เรื่องหลักๆ ของสเตตัสนี้ มาจากนั่งคิดกับปัญหาในญี่ปุ่น กับสิงคโปร์ และดูเทียบกับในอังกฤษที่คนเซ็นลูกเดินกันเต็มเมืองนะอะ

แอดมินแก้วอี สิ่งหนึ่งที่แอบคิด คือ ยังมีพื้นที่ส่วนตัวน้อยเท่าไร อัตราการมีบุตรยิ่งน้อยลงไปที่นั่นด้วยหรือไม่ สิงคโปร์สารพัดตาของรัฐและทุนนิยมเข้มข้น ญี่ปุ่นสารพัดจารีตมารยาทและพื้นที่ทางสังคม/สถานที่ส่วนตัวคับแคบ ...เครียดมะ

มิตรสหายท่านหนึ่ง การใช้อายุ คุณวุฒิ วัยวุฒิ มาเป็นเงื่อนไขกำหนด

คุณสมบัติต่างๆ เกี่ยวกับการทำงาน และเข้าสู่ตำแหน่งโดยเฉพาะภาครัฐหากวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีทุน 4 อย่างซึ่งสามารถแปลงมาเป็นอำนาจได้ของปีแอร์ บูร์ดิเยอร์ คือ ทุนทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสัญลักษณ์ แล้ว จะเห็นว่าการออกแบบกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้อิงกับเรื่องวัยวุฒิหรือระบบอาวุโส มีขึ้นเพื่อสร้างอำนาจให้คนที่แก่กว่า ออกโดยคนแก่กว่า จึงเป็นกฎหมายของคนแก่กว่า

การเลื่อนชั้นโดยระบบอาวุโสย่อมปิดทางเกิดของคนรุ่นใหม่ไฟแรง และมาพร้อมกับความรู้รุ่นใหม่มิให้กำหนดทิศทางและสร้างงานให้กับสังคม เป็นการเสียโอกาสที่รัฐอุดหนุนให้เงินส่งคนไปเรียนยังต่างประเทศ การต่ออายุราชการให้ผู้อาวุโสอยู่ในตำแหน่งต่อไปเรื่อยๆ ในหลายองค์กร เช่น ตุลาการ วิชาการ ฯลฯ ทำให้คนเหล่านั้นคงอำนาจในการควบคุมผู้คนผ่านเครือข่ายที่ตนสร้างไว้ และใช้อำนาจลงไปตามเส้นสายที่ตัวเองถักทอขึ้น การหางานทำไม่ได้ของคนจบใหม่จึงเป็นสิ่งที่เกิดอย่างแพร่หลายในวงการที่มีการต่ออายุราชการอย่างเห็นได้ชัด

หากมองภาคเอกชน การสะสมทุนของคนยุคก่อนที่การแข่งขันยังไม่มากก็ย่อมง่ายกว่า คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันที่เข้าถึงทุนยากขึ้น ข้ำรายทุนยังกระจุกที่คนส่วนน้อยซึ่งได้สะสมทุนมาตั้งแต่รุ่นก่อนหน้าแล้ว

3) การแปลงปัญหาเกี่ยวกับบุคคลให้กลายเป็นข้อเสนอทางกฎหมาย

วันนี้มิตรสหายท่านหนึ่งจะทำตัวเป็นนักข่าวพลเมืองรายงานความคืบหน้าของงานสัมมนาผ่านหน้าแรกนี้...

มิตรสหายท่านหนึ่ง งานอาจารย์นักปราชญ์เศรษฐกิจ เสธว่า ชุดกฎหมายความมั่นคงฯ รองรับอำนาจของชนชั้นนำศักดิ์สิทธิ์ ในการควบคุมคนในสังคมผ่านการกำหนดพื้นที่และเวลาพิเศษ ผมคิดว่าควรเสนอยกเลิก กม.ความมั่นคงทั้ง 3 ฉบับ

มิตรสหายท่านหนึ่ง งานอาจารย์นักวิชาการหน้าจอตีวี เสนอกรอบ พหุ

วัฒนธรรม มิใช่แค่เรื่อง ชนกลุ่มน้อยกับสิทธิ/ความเป็นพลเมือง แต่ควรดูนโยบายอำนาจของคนกลุ่มต่างๆ ในการต่อสู้ทางการเมืองเชิงอุดมการณ์/วัฒนธรรม ผมเสนอการจัดการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่ง “ความเป็นลาว” และ “ต่างดาว” พุดง่าย ๆ ต้องไม่มีพลเมืองชั้นสอง

มิตรสหายท่านหนึ่ง อาจารย์เซเลปนักเขียน เสนอการคืนบทบาทพลเมืองสู่การเมืองเพื่อคืนพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ให้แก่สามัญชน ผมเสนอการศึกษาประวัติศาสตร์ไพร่ต้องเริ่มจากสิทธิในการเข้าถึงเอกสารชั้นต้น เช่น คำพิพากษา เพื่อให้เห็นชีวิตของคนธรรมดาที่เต็มไปด้วยการต่อสู้ดิ้นรน

มิตรสหายท่านหนึ่ง อาจารย์จบเอกหมาดๆ ศึกษาการนำความรู้ต่างประเทศเข้ามาใช้ในประเทศไทยโดย นักคิดสายคณะราษฎร ผ่านรัฐโซ เพื่อชี้ว่าการอธิบายสังคมแบบเก่า (วนอยู่วงจรเดิม) ถูกทำลาย แล้วเสนอพัฒนาการสังคมที่สอดคล้องกับการอภิวัฒน์ไปสู่ข้างหน้า ผมเสนอสิทธิในการกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเขียนแบบเรียนคู่ขนานโดยชุดความรู้แบบอื่น เช่น ปวศ.สังคม/สามัญชน เทียบกับ ปวศ.ชนชั้นนำ

มิตรสหายท่านหนึ่ง มิตรสหายท่านหนึ่ง กำลังนำเสนอ เดี่ยวให้เจ้าตัวมาสรุปเอง ผมเสนอการเปิดช่องทีวีเคเบิลของจังหวัดชายแดนใต้เองให้คนใน/คนนอกดูได้ โดยมีเนื้อหาที่หลากหลายเห็นชีวิตคนหลายวัย ความบันเทิง/สนุกสนาน ฯลฯ นอกเหนือไปจากเรื่องความรุนแรง เพื่อให้เกิดจินตนาการต่อชายแดนใต้แบบอื่นบ้าง

4) สื่อ หนังสื และตัวตนที่เปลี่ยนไป

มิตรสหายท่านหนึ่ง หนังสือลี้ลับยุคโอบามานี้มันชัดมากนะฮะ

- 1.The Croods จากมนุษย์ถ้ำผู้หวาดกลัวทุกสิ่ง สู่โมเดิร์นแมนผู้แสวงหาเส้นขอบฟ้าใหม่
2. The Iron Man 3 กลุ่มทุนกับการสร้างผู้ก่อการร้าย และ International Disarmament สู้สันติที่ยั่งยืน?

3. OZ The Great and Powerful Magician/นักวิทยาศาสตร์ผู้ปฏิวัติปวงชน ให้หลุดพ้นจากเวทมนตร์แห่งยุคมืด

*ไหนจะ Zero Dark Thirty กับ Django Unchained อีก เต็มไปด้วยการเปิดพื้นที่ให้คนตัวเล็กตัวน้อยและคนชายขอบ ขึ้นมานำเสนอว่า ตนเองมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของสังคมอเมริกันทั้งนั้น

ไซเบอร์พังค์ อเมริกา มี กฎหมาย les presidentia มะ เอาไว้ป้องกันมิให้ใครหมิ่นประธานาธิบดี

ผู้ปลดปล่อย จะไปมีได้ไงวะ ถ้ามีป่านี่อเมริกาคงผลิตเผด็จการออกมาเป็นโหลแล้ว

แอตมินแก้วอี อยากจะบอกว่า Pacic Rim, The Company you keep และ Lone Ranger ว่าด้วยประวัติศาสตร์ประชาชน (ตัวเล็กตัวน้อย) บทบาทของหญิง และ คนที่ไม่ใช่ชายผิวขาว มีมากขึ้น และที่สำคัญ มักแฝงนัยยะ ของการล้างบาป Salvation และ การร่วมมือร่วมแรง Cooperation บางอย่างครับ

มิตรสหายท่านหนึ่ง โอบามา ปราศรัย ณ กำแพงเบอร์ลิน กับ แองเคล่า เมเคิล หญิงผู้ทรงอิทธิพลที่สุดในโลก และเสนอให้ลดอาวุธนิวเคลียร์ ไอรอนแมน ได้รับการปกป้องจากหญิงผู้เป็นที่รัก และทำลายชุดเกราะทิ้ง ซูเปอร์แมน ได้แม่ แม่เลี้ยง และโลอิส อุ่มชู ทั้งยังอำพรางตนและไม่ใช้กำลังอย่างพร่ำเพรื่อ บอกให้ตายว่า ไม่ได้ตีแย้มกัน ก็ไม่เชื่อนะครับแห่ม

แอตมินแก้วอี เหยออออ ผมเป็นพวกไม่สมาทาน ทฤษฎี “เอกบุรุษ” ครับ เพราะมักทำให้หยาดเหงื่อและสิ่งละอันพันละน้อยหายไป ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของ วัฒนธรรมอเมริกัน ที่ชอบสร้างฮีโร่ เช่นเดียวกับ วัฒนธรรมไทย ครับ คนตัวเล็กตัวน้อย หยาดเหงื่อ คราบน้ำตา และเงื่อนไข่อื่นๆในสังคม หายหมดครับ และวัฒนธรรมแบบนี้ ชอบสร้าง “พระเอก” และ “ผู้ร้าย” เสมอ หุ หุ รัฐบาลโอบามา และ ไอรอนแมน นี่ละครับที่แสดงให้เห็นความซับซ้อนของผู้เล่น/ตัวแสดงต่างๆ ให้มีแง่มุมต่างๆ และซับซ้อนมากขึ้น

MetroGuy มันแสดงให้เห็นความคิดแห่งยุคสมัยไงครับ ว่าความคิดในแต่ละยุคเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ หญิง-ชาย เป็นอย่างไร บทบาทในพื้นทีส่วนตัว และพื้นที่สาธารณะ เป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งโครงสร้างสังคมสมัยใหม่จะเน้นเรื่องอำนาจทางการเมืองและเทคโนโลยีมาก โดยอำนาจจะถูกกุมไว้โดยชาย และสร้างเรื่องเล่าขึ้นมาและเน้นภาพลักษณ์ผ่าน สัญญาต่างๆ เช่น กางเกงในซูเปอร์แมน นี่ละครับ

ภาพลักษณ์ของ ซูเปอร์แมน และ สหรัฐอเมริกา จึงเป็นเรื่อง อำนาจที่ได้จากการใช้กำลังเสมอ แต่นี่เข้ายุคโอบามา แล้วครับ เดโมแครตได้ชื่อว่าเป็นพรรคแม่บ้าน (คือ ไม่เน้นการนำประเทศด้วยสงคราม แต่เน้นจัดการกิจการภายในและนโยบายต่างประเทศแบบไม่โจ่งแจ้ง)

Celebriteh Hollywood, MTV แล้วอย่าลืม Disney ด้วยนะครับ... 555

มิตรสหายท่านหนึ่ง เออ ใช่ Pixar นี่ชัดด้วย เมื่อก่อนก็ ดิสนีย์ นี่ละเหม่อๆๆๆ มีเรื่องหนึ่งอยากพูดแต่พูดไม่ได้ เอาเป็นว่า ใ่อการสร้างความ เป็น “หญิง” แบบ Princess ของ Walt Disney นี่มันน่ากลัวมากกกก ครับ

5) ตัวตนและบุคคลในโลกไซเบอร์ Self and Subject in Cyber Space

มิตรสหายท่านหนึ่ง เรื่องการพยายาม ปกป้องตัวตนในโลกไซเบอร์ ของคนไทย ก็เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ว่าด้วย “ภาพลักษณ์” เลยครับ เพราะ “หน้า” คือทุนที่สำคัญที่สุดของคนในวัฒนธรรมไทยเลยครับ แล้ว “Face” book มันก็ว่าด้วยการ สร้างและจัดการ “หน้า” ของผู้เล่นอยู่แล้ว อันนี้ก็เป็นที่มาว่า ทำไม Facebook จึงฮิตในหมู่คนไทย โดยเฉพาะคนกรุงเทพฯ มากที่สุดในโลกนะครับ

สรุป ในโลกออนไลน์ ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรเข้าไม่สน ขอให้ได้ปลดปล่อยอารมณ์ และ รักษาหน้าตัวเอง ไว้ก่อนเป็นสำคัญ

แอตมินแก้วอี ข้อสังเกต อารมณ์ที่มักปลดปล่อย และภาพลักษณ์ที่ต้องการรักษาและแสดงของคนไทยในเฟซบุคจำนวนมาก คือ “ข้าฯ รักชาติ

ยิ่งชีพ” ใครไม่รักชาติ ข้าจะถล่มให้และจมดิน !@#\$\$%^&*)

จำกัดรามาแห่งสหราชอาณาจักร การใช้พวก facebook ไม่รู้ว่ามีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์โยงว่าทำให้เกิดสมาธิสั้นไหม เมื่อสมาธิสั้น ทำให้ซีเกียจอ่านข้อความยาวๆ เพื่อประมวลผล หรือแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ก็อาจทำให้ตัดสินใจผิดพลาดโดยปราศจากการไตร่ตรองที่ดีจากข้อมูลจำนวนมากที่อยู่โดยรอบ ประกอบกับการขาดตรรกะการวินิจฉัยที่ดี หรือความรู้เรื่องตรรกศาสตร์พื้นฐาน ก็ย่อมทำให้ตัดสินใจอะไรแบบส่งๆ ไป โดยไม่ได้ไตร่ตรองที่ดี

แอตมินแก้วอี ดีจริงๆนะฮะ มีอะไรให้เราทำเพลินๆไป ต่อไปก็ไม่ต้องเขียนอะไรกันแล้วเพราะคนไม่ค่อยอ่าน เปลี่ยนเป็นหาวิธีการดูเวลามนุษย์ให้ได้มากที่สุดดีกว่า ถ้าความรวดเร็วทันที่ “เวลา” ของคนอื่นที่ดูมาได้ มาร์ค ซัคเกอร์เบิร์ก เป็นเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลกแน่ๆ เอ๊ะ หรือ บิลเกตส์ หรือ บทสะท้อนจาก ข้อเสนอของ ของ ฟรอนซ์วอร์ ลีโอตาร์ด ใน Differend >.<

มิตรสหายท่านหนึ่ง เจออันนี้แทนครับ เฟซบุค เลิกยากกว่าบุหรี่ เหล้า และแรงขับทางเพศ แสดงว่าความปรารถนาในการเชื่อมต่อกับสังคม และดูแลรักษาภาพลักษณ์ตนเองต่อสังคม สำคัญสุดๆ ครับ

6) ตัวตน และชาติพันธุ์

มิตรสหายท่านหนึ่ง มีผู้ร่วมการประชุมนานหนึ่งเคยบอกว่า “ประเทศไทยไม่มีการเหยียดเชื้อชาติ” ผมมาคิดๆ ทบทวน และหากรณีศึกษา พบว่าจริงๆ แล้วไทยน่าจะมีการเหยียดกันเองนี่นะครับ ในลักษณะ “การเหยียดชาติพันธุ์” นั่นคือ การเหยียด “ลาว” ซึ่งเป็น ลาวในรัฐไทย (การกลืนสมัย ร.5 พวกลาวกลาง ลาวเฉียง ฯลฯ) ซึ่งเหยียดต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน นั่นก็คือ การดูถูกคนอีสาน และคนภาคเหนือครับ โดยเฉพาะหากเขาเข้ามาในเมืองใหญ่แล้วเผชิญกับคนเมืองเดิม

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจการศึกษาชาติพันธุ์ที่น่าสนใจที่สุด คือ การศึกษาชาติพันธุ์ กลุ่มชนชั้นกลางในเมืองที่ชอบเหยียดคนอื่น กับ กลุ่มชนชั้นกลาง

ใหม่ที่เข้ามาทำงานรับจ้างและประกอบธุรกิจขนาดเล็กในเมือง

เอาอีกแล้วครับ ไม่ได้เขียนทำเทห์ แต่ประกาศไว้ เพื่อจะได้หาทางแก้ปมที่สำคัญที่สุดแห่งความขัดแย้ง นั่นก็คือ การเหยียดหยามกัน บนเงื่อนไขของความอยุติธรรมทางสังคมแบบ “สองมาตรฐาน” หรือ “ไม่มีมาตรฐาน” นั่นเอง

ศาสดา ในอดีตมีปัญหาชาติพันธุ์จีน ลองอ่านพระราชนิพนธ์ “พวกยิวแห่งบูรพทิศ” ของล้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ ดูก็จะรู้ได้ นักวิชาการด้านชาติพันธุ์นานาชาติที่ได้อ่านคำแปลบางตอนจากพระราชนิพนธ์เรื่องนี้บอกผมในที่ประชุมที่อินเดียว่าเสียส้นหลังวาบทีเดียว แต่ควรเข้าใจความย้อนแย้งเรื่องนี้ให้ดี มันไม่ใช่ racism per se เพราะรัฐไทยก็เลียดเจ๊กไว้ทำธุรกิจทุนนิยม ส่งภาษีและส่วยให้รัฐเสมอมา เหมือนหน่อกุ๊ยเป็นทองคำ ไม่คิดฆ่าแกงหรือไล่ไปจริงๆ ได้แต่ขู่ให้สยบยอมแล้วรีดไถ ทำที่จริงๆ แล้วเป็น ethnicizing or racializing political discourse ที่ตั้งเป้าสร้างสัมพันธภาพทางอำนาจที่เหลื่อมล้ำระหว่างรัฐ “ไทย” กับทุนและสังคม “ไม่ไทย” หรือ “ไม่เคยไทยพอเพียง” อีกด้านหนึ่ง

แอตมินเก๊าอี้ หยั่งงักไม่ใช่แค่เรื่องชาติพันธุ์ที่โดนรังเกียจ แต่ความไม่ไทยมันโดนเกลียดมาจากเรื่องเศรษฐกิจด้วยป่าวครับ

ศาสดา นั่นคือให้มองทะลุเรื่องเชื้อชาติเพียวๆ เสีย (ราชวงศ์จักรีมีเชื้อจีนมากพอควรและไหวเจ้าทุกตระกูลจีนด้วยซ้ำ) แล้วเข้าใจเสียว่าเป็นความสัมพันธรัฐ (ที่อ้างว่าเป็นไทย) กับทุน (ที่ถูกตราหน้าว่าไม่ไทย) ที่ใช้ภาษาชาติพันธุ์เป็นเครื่องมือสร้างความชอบธรรมแก่ตนและทำลายความชอบธรรมทางการเมืองของอีกฝ่าย

แอตมินเก๊าอี้ พวกพูดไทยกลาง “กรุงเทพ” ไม่ชัด โดนเหยียดว่า “ไม่ไทย” แน่ๆ

ศาสดา วาทกรรม civilize มีมาตั้งแต่ ร.๕ แบ่งระหว่างชาวเมือง ชาวบ้าน และชาวป่า ทำที่ของชาวเมืองต่อชาวบ้านและชาวป่า ไม่ต่างจากทำที่ของเจ้าอาณานิคมฝรั่งต่อคนในอาณานิคมนั่นแหละ คือมองว่าเป็น the others within

คนอื่นข้างใน elite สยามนับญาติทางวัฒนธรรมความเจริญกับ elite ฝรั่ง แต่แยกตัวต่างหากจากชาวสยามที่ไม่ศรัทธา รวมทั้งเพื่อนบ้านลาวเขมรพม่าด้วย

มิตรสหายท่านหนึ่ง ภาษา คือ หน่วยวัดพื้นฐานที่สำคัญ และใช้ในการศึกษาวิจัยใช้มายั้ครับ โดยเฉพาะสัญญาะที่ออกเป็นเสียง ซึ่งทำให้เกิดการเหยียดหยาม รีเปล่าครับ หรือ นัยยะ ความหมายของภาษาที่ใช้ เอ็มมมม คิดหัวแทบแตกเหมือนกันครับประเด็นนี้... ส่วนเรื่องจารัตจีน นี่ ประโยชน์ที่ได้มาอังกฤษจริงๆ คือ เจอสารพัดจีน พบว่า จีนที่เคร่งครัดนิยมมาก ๆ คือ จีนในไทย กับ จีนไต้หวัน ซึ่งมีลักษณะร่วมบางประการ คือ พวกที่หนีออกมาจากหลังปฏิวัติประชาชนในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่นะฮะ (เท่าที่สัมผัสภาษณ์คนเชื้อสายจีนกันมา)

ศาสดา ทำที่เรื่องนี้จึงลึกล้ำย้อนแย้งในตัว ร.๕ เคยเขียนสั่งราชการทางชายแดนลาวว่า ถ้าสยามคุยกับฝรั่ง ลาวเป็นพวกเรา, แต่ถ้าสยามคุยกับลาว ลาวเป็นพวกเขา ดังนั้นความเป็นพวกเรา/พวกเขานี้ขึ้นกับบริบทมาก การแบ่งลำดับชั้นมีอยู่แต่จะเป็น racism ตรงๆ หรือไม่ ต้องดูอย่างละเอียดเป็นกรณีไป

แอตมินเก๊าอี้ ภาษา คือ เครื่องมือล่าความเป็นอื่นเลย

ศาสดา ภาษามีร่องรอยวัฒนธรรมอยู่ ก็ใช้เป็นเครื่องมือสะท้อนสืบสาวทำที่ทางชนชั้น ชาติพันธุ์ เพศสภาพต่างๆ ได้ แต่ในทางกลับกัน ภาษาก็เป็นเครื่องมือที่มีพลวัตสูง ถูกจับฉวยเปลี่ยนใช้ได้เสมอ คำที่ไม่มีนัยเหยียดหยามแต่เดิม อาจถูกใช้ในนัยเหยียดหยามในยุคต่อมา แล้วเมื่อสภาพดุลอำนาจทางสังคมเศรษฐกิจการเมืองเปลี่ยน มันก็กลายเป็นคำกลางๆ ไปอีกก็ได้ เช่นคำว่า เจ๊ก

แอตมินเก๊าอี้ ใช้ภาษาเป็นอาวุธกันเลย

ศาสดา แต่วาทกรรมที่ฉวยใช้เหยียดเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์เป็นเครื่องมือกดทับทางอำนาจ (ไม่ใช่ racism per se) เมื่อหลุดจากมือผู้สร้างแพร่ไปในสังคมวงกว้าง ก็อาจกลายเป็นเครื่องมือ racism ได้เช่นกัน ดังนั้นไม่ตายตัว ควร

มองอย่างมีพลวัตและรูปธรรมเป็นกรณีไป

มิตรสหายท่านหนึ่ง เอ็ม อย่างนี้ต้อง periodize และ contextualize ภาษาตลอดเวลาที่วิเคราะห์สินะครับ ส่วนเรื่องบทสนทนาเหยียดนี้ จริงๆ มันคงต้องดูเป็น “คู่” ด้วยแน่ๆ แต่ก็กลัวติดกับวิธีคิดแบบ “คู่ตรงข้าม” อีก เพราะอย่างที่ศาสดาและภุษาว่า มันมีความย้อนแย้งตลอดเวลา ซึ่งในบทความหลายๆ งานของพวกวิเคราะห์จักรวรรดิ กับ หลังจักรวรรดิ นี้ ทำให้มองเห็น การกดทับและพยายามแหกแหวกการกดทับขึ้นมามีเสียงของคนที่ถูกเหยียด แต่ตอนนี้ยังคิดไม่ออกว่ามันเชื่อมกับ New Social Movement หรือไม่ หรือควรอธิบายมันด้วยกรอบอื่นๆ หรืออธิบายใหม่เลยโดยการสร้าง Ground Theory ขึ้นมาเองนะครับ

ศาสดา ดูบทความของธงชัย 2 ชิ้นนี้ได้ “The Quest for ‘Siwilai’: A geographical discourse of Civilizational Thinking in the Late 19th and early 20th Century Siam”, Journal of Asian Studies 59, 3 (Aug 2000): 528-549. “The Others Within: Travel and Ethno-spatial Differentiation of Siamese Subjects, 1885-1910,” lead article in Civility and Savagery: Social Identity in Tai States, ed. Andrew Turton, London: Curzon Press, 2000: 38-62.

หนอนไชเบอว์ พล็อต (เรื่องเล่า) กับ ความคิดที่อยู่ในตัว (Phenomenology) คงต้องเป็นหน่วยศึกษาสำคัญที่เชื่อมระหว่าง หลักฐานที่ผู้วิจัยหามา กับ ข้อเท็จจริงทางสังคม เป็นสิ่งเดียวกันหรือไม่ ว่าแล้วก็นึกถึงงานของ สวาก ที่นำเสนอร่วมกับศาสดาเลยครับ เป็นงานที่โคตรมันส์และเป็นระบบมาก ผมคิดว่ามีคนเอาไปใช้สอนต่อเยอะแน่ๆ เลยละ 555

มิตรสหายท่านหนึ่ง ตอนนี้มี ขอบเขตที่พยายามสร้างอยู่ครับ คือ น่าจะศึกษาประชากร จากการแบ่ง “กลุ่มทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ” มากกว่า การพยายามแบ่งโดย “สีทางการเมือง” เพราะมันมีการเลื่อนไหลไปเรื่อยๆ จริงๆ แล้ว Rebranding สีไหนแล้วก็ได้เปลี่ยนเป็นสีอื่นแต่ใส่ในและอุดมการณ์ไม่เปลี่ยนเท่าไร 555 แต่ก็ต้องมาหาหลักฐานตัวชี้วัดว่า เอาอะไรมาเป็น

เกณฑ์แบ่งว่า เป็นกลุ่มวัฒนธรรมที่ต่างกัน และจะเอารายได้หรือรายรับมาเป็นตัวแบ่งกลุ่มเศรษฐกิจดี เพราะบางคนก็นิยามตนเองจากสิ่งที่ “อยาก” เป็น และนิยาม(เหยียด)คนอื่นจากสิ่งที่ตน “อยาก” ให้เขาเป็น มากสิ่งที่ตนหรือคนอื่น “เป็น”

โหวงชิงหมุกเกด ของไทยถ้าพูดถึงการเหยียดนี้คือแค่ “ดูถูก” นะครับ ไม่รุนแรงเหมือนโลกตะวันตก ที่การเหยียดหมายถึงการแสดงสัญลักษณ์ “กัน” พวกที่โดนเหยียดออกจากสังคมด้วย เช่น อาชญากรรมต่อคนกลุ่มน้อย ความรุนแรงต่อคนดำ ต่อผู้ลี้ภัย จากพวกผิวขาว หรือกับแรงงานต่างด้าวยังมีพวกข่มขืนคนเม็กซิกันตามชายแดนเลย แต่บ้านเรามักจะเป็นการ “ดูถูก” เฉยๆ ไม่ค่อยจะมีความรุนแรงแบบกันคนที่เราดูถูกออกจากสังคม ของไทยคำที่หนักสุดคือ “แรงงานต่างด้าวมาแย่งงานคนไทย” (อันนี้ไม่ย้อนไปเรื่องญวนนะครับ อันนั้นมึบริบททางการเมืองที่ต้องอธิบายอีก)

มานี้มีแซร์ ความรุนแรงของการกันออกจากสังคมมันก็มีหลายระดับนะคะจริงๆ การดูถูกแบบที่มันเกี่ยวเนื่องไปกับการจ้างงาน การให้บริการ การคัดเลือกเข้ารับการศึกษา มันก็ถือเป็นการกันออกจากสังคมทางอ้อม

มิตรสหายท่านหนึ่ง ถ้าดูถูกจนเป็น “ใบอนุญาตฆ่า” หรือ “ลดคุณค่าของคะแนนเสียง” ละครับ ถือว่ารุนแรงพอจะเป็น “เหยียด” หรือยัง คริ คริ

มานี้มีแซร์ อันนี้เราพูดถึง Racial Discrimination หรือกว้างกว่านั้นไปแล้วคะ?

มิตรสหายท่านหนึ่ง Ethnic Cleansing อ้าว... ไม่ใช่ หมายถึง Racial Discrimination อันเนื่องมาจากไทยไปเข้าร่วมปฏิญญาสิทธิชาติพันธุ์นะแหละครับ แล้วก็คำพูดจากคนในงานระดมความเห็นการทำรายงานอนุสัญญาต่อต้านการเลือกปฏิบัติต่อเชื้อชาติ แต่ที่แน่ๆรุนแรงกว่าคนอังกฤษมอง สก๊อตกับ ไอร์ริช แน่ๆ ครับ โหดมากกกกกกก

มานี้มีแซร์ รุนแรงกว่ายังไงบ้างคะ? (ที่บอกว่ารุนแรงคือสถานการณ์ หรือ

คำพูดคนตอนระดมความเห็นคะเนี่ย แอบงง)

มิตรสหายท่านหนึ่ง ขอบเขตเวลา 2549-2553 พื้นที่ ปริมาณผลการเมือง วัฒนธรรมในอินเทอร์เน็ตที่ใช้ภาษาไทย

มานี้มีแซร์ อ่า อันนั้นมันเข้าขอบเขตของ racial discrimination ด้วยหรือคะ? (หมายถึงว่าเราสามารถขยายการตีความ racial ไปได้กว้างขนาดนั้นเลยหรือคะ เพิ่งรู้)

มิตรสหายท่านหนึ่ง พยายามอยู่อะ อันนั้นมันเป็นการวิเคราะห์ส่วนยอด (วัฒนธรรมกับสัญลักษณ์) แต่สุดท้ายก็ต้องเชื่อมกลับไปพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ปรากฏในสังคมและประวัติศาสตร์ให้ได้นะครับ อย่างที่ ศาสตราได้ชี้ทางไว้ให้ นะครับ ซึ่งต้องอาศัยงานวิจัยเอกสารประวัติศาสตร์ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ทางมานุษยวิทยา ด้วยนะครับ งานข้างที่เดียว

มิตรสหายท่านหนึ่ง นี่อะ งานเกี่ยวกับ Cyber Racism ผลงานของอดีต อาจารย์แห่ง ม.ลีดส์ ผู้ทำให้ ไซเบอร์พังค์ ต้องมาอยู่ ไซเรนซีอัลส์ <http://www.amazon.com/Racism-Internet-Yaman-Akdeniz/dp/928716634X>

7) การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของบุคคล

มิตรสหายท่านหนึ่ง ว่าด้วยเรื่องการศึกษชาติพันธุ์กลุ่มชนชั้นกลางในเมืองที่ชอบเหยียดคนอื่น กับ กลุ่มคนชั้นกลางใหม่ที่เข้ามาทำงานรับจ้างและประกอบธุรกิจขนาดเล็กในเมือง

ลองมาคิดดูว่าการแบ่งชนชั้นหรือกลุ่มคนไม่น่าจะใช้รายได้หรือความสามารถในการผลิตมาเป็นตัววัด แต่ควรใช้ความสามารถในการบริโภค/ ความอยากบริโภค มาเป็นตัวกำหนดมากกว่า เพราะมีคนจำนวนมากที่มีได้มีรายได้มากหรือไม่มีเลยแต่ก็สามารถบริโภคได้(ใช้เงินคนอื่น/เงินในอนาคต)

การบริโภคนี้ไม่ใช่แค่สินค้าหรือบริการ แต่หมายรวมถึง บริโภค “ความ

หมาย” และ “สัญลักษณ์” ด้วย เช่น ชื่อของยี่ห้อนี้เพราะจะได้ดูดีหรือตามเทรนด์ หรือดูรักโลก ไปจนถึงอุดหนุนสื่อค่ายนี้ ศิลปินคนนี้เพื่อแสดงความรักชาติ ดังนั้น หากจะจัดชนชั้นอาจจะต้องดูชนชั้นในสายตาของแต่ละกลุ่มที่มองคนอื่นในสังคม นั่นหมายความว่า คนกลุ่มหนึ่งจัดลำดับคนแบบหนึ่ง คนอีกกลุ่มอาจจะจัดอันดับความสำคัญอีกแบบหนึ่งผมลองเสนอการจัดชนชั้นโดยอาศัย ทุนทางสังคม+ทุนทางเศรษฐกิจ+ทุนวัฒนธรรม+ทุนภาพลักษณ์ = ผลรวมของอำนาจของคนในสังคมนั้น โดยน่าจะแบ่งชนชั้นได้ดังนี้

ชนชั้นในสายตาของ “กลุ่มชนชั้นกลางในเมือง” ได้แก่

- 1) ราชวงศ์และNetwork Monarchy
- 2) ชนชั้นนำทางราชการที่ประกาศตนว่ารักชาติ ศาล ทหาร ฯลฯ
- 3) นักการเมืองระดับชาติ และเหล่าเซเลบคนดังในสังคม เช่น เศรษฐี ดารา ไฮโซ
- 4) ชนชั้นกลางที่ทำงานใช้ความรู้ ฝีมือ สร้างสรรค์ สามารถบริโภคสินค้าไฮเอนด์
- 5) ชนชั้นกลางที่ทำงานใช้แรงงาน หรือบริการ ไม่ถึงระดับที่จะใช้บริการบริโภคได้
- 6) กลุ่มเสี่ยง เช่น คนจน คนว่างงาน ผู้พิการ คนชราโดดเดี่ยว คนเร่ร่อน ขอทาน เด็ก
- 7) แรงงานต่างด้าวและครอบครัว(ที่มีใช้คนรวยหอบเงินมาที่จะอยู่กลุ่ม3)

ชนชั้นในสายตาของ กลุ่มคนชั้นกลางใหม่ที่อพยพมาอยู่ในเมือง

- 1) แรงงานต่างด้าวและครอบครัว(ที่มีใช้คนรวยหอบเงินมาแล้วเจือจานคนอื่น)
- 2) กลุ่มเสี่ยง เช่น คนจน คนว่างงาน ผู้พิการ คนชราโดดเดี่ยว คนเร่ร่อน

ขอทาน เด็ก

3) คนหาเช้ากินค่ำ แรงงานรับจ้าง ชายของหาบเร่แผงลอย งานบริการทั่วไป

4) คนทำงานออฟฟิศ ทั้งรัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ ขี้อวดเบ่ง และดูถูกคนอื่น

5) นักธุรกิจ ข้าราชการ นักการเมืองทั่วไปที่ไม่ได้มีเครือข่ายด้วย/ไม่เคยช่วยตนเอง

6) นักการเมือง นักธุรกิจ ข้าราชการ ที่แสดงให้เห็นว่าช่วย/ให้โอกาสคน

7) ชนชั้นนำ

จัดได้หายากมากครับ และยังไม่มียุทธศาสตร์เชิงประจักษ์ (Positivism) สนับสนุน --'

ความคิดเหล่านี้ ถูกกระตุ้นโดยงานที่ ปิปปิเผยแพร่ออกมาเมื่อเดือนก่อน คำทำได้ดีมากซะ ลองอ่านดู

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?news-id=1365074628&gripid=01&catid=01

โดยชนชั้นที่มีการจัดใหม่ประกอบด้วย:

ชนชั้นที่ 1 Elite หรือกลุ่มอภิสิทธิ์ชนที่สุดในสหราชอาณาจักร มีความแตกต่างในแง่ความมั่งคั่งจาก 6 ชนชั้นที่เหลืออย่างเห็นได้ชัด และมีต้นทุนเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมสูงที่สุด สัดส่วน 6% อายุเฉลี่ย 57 ปี

ชนชั้นที่ 2 Established middle class หรือกลุ่มชนที่มีความมั่งคั่งรองลงมา มีต้นทุนเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมสูง เป็นกลุ่มที่ชอบเข้าสังคม และมีจำนวนมากที่สุด มีต้นทุนทางวัฒนธรรมมากเป็นอันดับสอง สัดส่วน 25% อายุเฉลี่ย 46 ปี

ชนชั้นที่ 3 Technical middle class เป็นกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะและมีจำ

นวนน้อย แม้จะมีฐานะดีแต่ไม่ชอบออกงานสังคม ขาดความกระตือรือร้นด้านวัฒนธรรม มีต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมต่ำ สัดส่วน 6% อายุเฉลี่ย 52 ปี

ชนชั้นที่ 4 New affluent workers คนกลุ่มนี้อายุน้อย ชอบเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม ต้นทุนทางเศรษฐกิจในระดับกลาง สัดส่วน 15% อายุเฉลี่ย 44 ปี

ชนชั้นที่ 5 Traditional working class มีต้นทุนเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในระดับต่ำ แต่ก็ไม่ได้อยู่ในภาวะขาดแคลนโดยสิ้นเชิง มีกำลังซื้อบ้านอาศัยที่มีราคาแพง ส่วนใหญ่อายุเฉลี่ยไม่เกิน 66 ปี สัดส่วน 14% อายุเฉลี่ย 66 ปี

ชนชั้นที่ 6 Emergent service workers กลุ่มคนรุ่นใหม่ อายุน้อย และอาศัยอยู่ในเมือง ที่แม้จะมีฐานะไม่ดันทัก แต่มีต้นทุนทางวัฒนธรรมและสังคมในระดับสูง สัดส่วน 19% อายุเฉลี่ย 34 ปี

ชนชั้นที่ 7 Precariat หรือ precarious proletariat กลุ่มคนที่ยากจนที่สุดในสังคม มีต้นทุนทางวัฒนธรรมและสังคมในระดับต่ำที่สุด สัดส่วน 15% อายุเฉลี่ย 50 ปี

หนอนไชเบอร์ แต่เค้าไม่ได้หมายความว่าชนชั้นเหล่านี้จะหยุดนิ่งไม่ทำอะไร เพราะคนแต่ละกลุ่มนี้ล้วนคิดว่าจะต้องเขยิบสถานะ หรือเปลี่ยน/คง ช่วงชั้นเหล่านี้กันตลอดเวลา ผ่านการชกกระทัดเยียดทางอำนาจในกิจกรรมทางการเมืองหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่การเมืองระดับชาติลงมาถึงกิจกรรมในชีวิตประจำวันเลยทีเดียว สิ่งที่น่าสนใจมาก คือ การชกกันด้วยความสามารถในการบริโภคนี้ละละ กินอะไรมา ไปเที่ยวที่ไหน เป็นเพื่อน/แฟนกับใคร หรือแม้กระทั่งชอบฟังเพลง/ดูหนังอะไร ปฏิบัติธรรมสำนักไหนบ่อยไหม ฯลฯ ต้องเอาออกมาโชว์กัน โดยเฉพาะเฟซบุ๊ค นี่ เพียบเลยอะ เยี่ยม!

ศิษย์เก่าดีเด่น เปล่าๆที่พูดหมายถึงการคัดเกรดระหว่างไฮโซผู้ดีเก่ากับเศรษฐีใหม่ที่ส่วนมากมีเชื้อจีน เลยเรียกว่าไฮโซอะนะ

หนอนไชเบอร์ เอ๊บบบ ถ้าเอากรณีศึกษาของครอบครัวคนจีนที่อยาก

ขยับสถานะก็จะเห็นชัดมากขึ้น โดยเฉพาะรายการ “บางกอกกระซิบ กระซิบ” อะซะ ไม่รู้ยังมีอยู่หรือเปล่าทุกวันนี้ เมื่อก่อนชอบดูมากเลยย พอดอนหลังเวลาใครบอกว่าเศรษฐกิจไทยขึ้นเนี่ยก็จะลองจับมาเทียบกับ

1) เศรษฐีไทยเมื่อก่อน ว่า ในอดีตงานสังคมเค้าทำอะไรกัน บริษัทใหม่หรือถวายเป็นวัดรีเปลา ฮา

2) เศรษฐีต่างประเทศ ที่ต้องตั้งกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อสาธารณกุศล ทั้งที่จิตสาธารณะจริงหรือกฎหมายภาษีบีบ

มิตรสหายท่านหนึ่ง ว่าด้วยการขยับเลื่อนสถานะทางชนชั้น และการกีดกันคนอื่นไม่ให้เข้ามาเบียดในบันไดตน ตอนนี้ดูเหมือนสังคมไทยจะมีทางลดในการข้ามชนชั้นอย่างรวดเร็วด้วยการอาศัยทุนสัญลักษณ์อะซะ สัญลักษณ์ที่เป็นทุนในการเหาะข้ามชนชั้นจากสถานะง่อนแง่นไม่มั่นคงเป็นเซเลบในชั่วข้ามคืนเห็นจะเป็น “รูปร่างหน้าตาใสปิ๊ง ขาวผ่องตามโฆษณา มีเสียงดีการแสดงเด่นเร้าใจผู้ชมและกรรมการ ทางบ้านมีปัญหาครอบครัว หรือยากจน ลูกกตัญญูรักพ่อแม่ปู่ย่าตายาย และประกาศว่าจะสู้เพื่อ...” พลุดอกไม้ที่ครับ เพราะ Reality Show และสารพัด Contest ในสื่อหลักมันสร้าง “ประเด็นร่วม” และ “กินเวลา” คนได้มากจริงๆ ไม่รวมถึงการดูดเงินผ่านการโหวตส่งข้อความ และแอบโฆษณา -.-

แอดมินเก้าอี้ ส่วนการป้องกันมิให้คนอื่นเบียดเข้ามาในชนชั้นตนก็ทำได้สารพัดตั้งแต่เรื่องใหญ่ๆ อย่างการไม่ยอมรับผลการแสดงมติดทางการเมือง การสร้างระบบกฎหมายที่ปิดไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมหรือวิจารณ์ไปจนถึงการขัดขวางนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการกีดกันเหยียดหยามคนอื่น ให้ต่ำเตี้ยเลียดดิน ลูกลามไปถึงการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ผู้อื่นเพื่อออกใบอนุญาตฆ่า เป็น “ความรุนแรงในช่วงเปลี่ยน(ไม่)ผ่าน” (Violence in Transition Phrase)

มิตรสหายท่านหนึ่ง วิจัยในข่าวด้านบน เค้าทำเพื่อให้เห็นชนชั้น จะได้จัดนโยบายสาธารณะให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของแต่ละกลุ่มครับ และชนชั้น

เหล่านี้ก็ไม่ได้หมายความว่าขึ้นชั้นแล้วจะ “ไม่มีความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย” นะครับ สรุป ชนชั้นนะมี แต่ไม่ได้หมายความว่าห้ามกันได้นะอะมาอยู่แล้วถึงสัมผัสได้ แรงงานเค้าไม่มีใครมาด่าว่า “ควาย” เวลา “ซุ่มนุ้ม” ก็ไม่มีใครห้ามว่ารับเงินมานะครับ แฮะๆ ขออธิบายครับ กลัวเกิดการเข้าใจผิด เพราะเห็นแชร์แบบเข้าใจผิดกัน

8) รัฐ ประชาธิปไตย และอธิปไตย

มิตรสหายท่านหนึ่ง นักกฎหมายที่ต้องออกมาเคลื่อนไหวให้ทำตามหลักการกฎหมาย มักต้องเผชิญกับข้อตอบโต้จากฝั่งตรงข้ามว่า “เอาหลักกฎหมายหรือทฤษฎีต่างประเทศมาใช้กับเมืองไทยไม่ได้หรอก” ประเทศเราไม่เหมือนฝรั่ง ข้อตอบโต้มันพูดง่าย และมักมีคนเชื่อตาม แล้วทำให้สิ่งที่นักกฎหมายเหล่านั้นผลักดัน สูญเสียพลังไปไม่น้อยในสายตาผู้รักชาติโดยปราศจากเหตุผล

แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้ลูกคิด คือ หากนักกฎหมายเชื่อมโยงข้อเสนอทางกฎหมายเข้ากับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และสังคมไม่ได้ ก็ยากที่จะโน้มน้าวผู้เห็นต่าง และทำลายข้อโต้แย้งแบบ “ชาวเหนียวปลูกในดินข้าวเจ้าไม่ขึ้น” ไม่ได้ เหตุการณ์แบบนี้เกิดมาก่อนหน้าในหลายประเทศ จึงเป็นที่มาว่าทำไมต้องมีการศึกษา กฎหมายกับสังคม แบบเชื่อมโยงทฤษฎีของศาสตร์อื่นเข้ากับหลักกฎหมาย เพราะมันจะเป็นตัวชี้ว่า หลักการที่นักกฎหมายเสนอนั้นสร้างขึ้นมาจากปัญหาอะไร และจะแก้ปัญหานั้นได้ ไม่จำเป็นต้องยึดติดว่าเป็นของฝรั่งแล้วจะเอามาใช้กับประเทศเราไม่ได้ เช่น กรณีรัฐประหารผิดหลักกฎหมายแน่ๆ แต่ทำไมสังคมไทยและศาลไทยยอมรับผลทางกฎหมายของมัน รวมถึงข่าวลือผิดๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมศาลอาญาระหว่างประเทศแล้วไทยจะเสียเอกราช ต้องเอาเหตุผลทางสังคมมาปูพรม लेकरับว่ารัฐประหารทำให้ทุกสังคมเสียหายอย่างไร ทำไมเราต้องไม่รับรัฐประหาร แล้วถึงจะทำให้เกิดเสี่ยงว่าไม่รับผลของการรัฐประหาร จนศาลนั่งเฉยไม่ได้อีกต่อไป

หากข้อเสนอมีเหตุผล และเสียงสนับสนุนในทางสังคมแล้ว ก็จะไม่หลุด

นอกจากการเสนอว่า “ต้องทำตามหลักการนี้เพราะหลักกฎหมายที่เรียนมาจากต่างประเทศเป็นแบบนี้” ซึ่งเถียงกันไม่มีวันจบสิ้น เพราะอีกฝ่ายจะเอาข้ออ้างแบบชาตินิยมมากบิในกลามาได้แต่ก็ยังได้ผลเสมอ

สเตตัสนี้เกิดจากความพยายามหาเหตุผลในการย้ายหลักสูตร เพราะคิดว่าเรียนกฎหมายและหลักกฎหมายไปเรื่อยๆ คงไม่ช่วยให้ทำงานวิชาการและสอนดีขึ้นได้ ทั้งนี้ประสบการณ์วิจัยและการแอบเคลื่อนไหวทางสังคมมันกระซิบบอกว่า “ไม่พอ” อยู่เสมอ

ปราชญ์ไชเบอร์ เห็นคนตาย เห็นด้วยมากๆ เลยครับ แล้วไอ้ที่บอกว่าเป็นของไทย บลาๆ นั้นนะ แท้จริงก็มาจากต่างชาติทั้งนั้น เช่นระบบศาลที่เป็นอยู่ ระบบทหารอาชีพ ที่ไม่อาชีพจริงเพราะวุ่นวายกับการเมือง ก็รับมาสมัย ร.๕ ทั้งนั้น เราไม่ได้สร้างขึ้นมาจากตัวเองซักหน่อย

ระบบกฎหมายหรือระบบคุณค่าใดๆ มันไม่ได้เกิดขึ้นเองในสุญญากาศ แต่มันมาจากบริบทแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ในโลกตะวันตก ครั้งหนึ่งนานมาแล้วเคยมีบริบทที่ทำให้เกิดระบบศาล ฯลฯ แบบที่ประเทศไทยเป็นอยู่ตอนนี้ แต่ในโลกตะวันตกสถานการณ์นั้นเปลี่ยนไป ทำให้ระบบก็เปลี่ยนไปด้วย เช่นเดียวกับในประเทศไทย สถานการณ์แบบเดิมๆ มันไม่มีแล้ว ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แล้วจะให้ระบบกับสถาบันแบบเดิมๆ อยู่แบบเดิมๆ ต่อไปได้อย่างไร?

มิตรสหายท่านหนึ่ง ผมคิดว่ามี 2 เรื่องใหญ่ๆ ที่ชนชั้นนำไทยเลือกรับมาจากตะวันตกในสมัย ร.5 ที่เหมาะกับสังคมในตอนนั้น แต่ต้องคิดให้ดูว่ายังเหมาะกับปัจจุบันหรือไม่ คือ

1) การเลือกระบบกฎหมายแบบ Civil Law แต่ดันมีระบบอบรมและคัดเลือกตุลาการ อัยการ แบบ Common Law แบบครึ่งๆ กลางๆ คือ รับข้อเสียของทั้งสองระบบมา แต่ไม่เอาตัวแก้มา กล่าวคือ ข้อเสียของระบบ Civil Law คือ อำนาจในญัตตจะอยู่ที่ “รัฐาธิปัตย์” ในการออกกฎหมาย เพราะฉะนั้นตัวแก้คือ ต้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติมาจากประชาชนเท่านั้น แต่เราดันยอมรับ

รัฐประหาร ข้อเสียของระบบ Common Law คือ เสี่ยงว่าผู้พิพากษาจะสร้างกฎหมายผ่านการตัดสินและวางบรรทัดฐานเรื่องต่างๆ โดยเอา Common Sense ของตนเป็นที่ตั้ง ตัวแก้คือ ให้มี Common People เข้ามาเป็นลูกขุนเพื่อสร้างบรรทัดฐานที่อิงกับสังคม แต่ของเราสอบคัดเลือกผู้พิพากษาที่อาจไม่มีประสบการณ์จริงเลยเข้ามา และไม่มีการเอาคนสามัญเข้ามาช่วยตัดสินถ่วงดุล และปิดกั้นไม่ให้วิจารณ์ด้วยเรื่อง Contemn of Court (ข้อดีที่เลือก Civil Law ตอนนั้นไม่ใช่ว่าสะดวกในการออกกฎหมายเพื่อให้ได้เอกราชทางการศาลอย่างเดียว แต่จริงๆ เป็นเพราะผู้ที่มีอำนาจนิติบัญญัติในเวลานั้น คือ กษัตริย์ ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ จึงทำงานได้สะดวกรวดเร็ว และรวบอำนาจมาที่พระองค์ ทำลายระบบกฎหมายท้องถิ่น และยึดอำนาจตัดสินคดีความที่เคยไปฝากไว้กับมูลนายคืนมาด้วย)

2) การบริหารราชการแผ่นดินแบบรวมศูนย์ ซึ่งมีข้อดีในตอนนั้น คือ รวบอำนาจในการตัดสินใจให้บูรณาการฝ่าลมพายุล่าอาณานิคม ด้วยการรวบอำนาจในการใช้กำลังทหารและการจัดการทรัพยากร เพราะเกรงจะโดนแทรกซึม และมีการแปรพักต์ของเจ้าเมืองต่างๆ รวมถึงทำลายขุมกำลังของเหล่าขุนนางทั้งหลาย แต่ต้องอาศัยศักยภาพในการบริหารจัดการของชนชั้นนำสูงมากจริงๆๆๆๆ ซึ่งในปัจจุบันก็เห็นชัดแล้วว่าการรวมศูนย์ได้ดึงสารพัดปัญหาเข้าสู่ศูนย์กลาง เช่น มีอบทุกสายมุ้งมุ้ง กทม. และการบริหารจังหวัดต่างๆ ต้องการยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไปตามต้นทุนที่แต่ละเมืองมีอยู่ ทุกวันนี้ทำไม่ได้ไม่พอ ยังชะงักงันถ้าศูนย์กลางมีปัญหาก็จะไม่แปลกที่มีผู้เสนอ “จังหวัดจัดการตนเอง” แบบไม่ต้องไปพ่วงกับอำนาจศูนย์กลางอีก

มิตรสหายท่านหนึ่ง จากประเด็น 2 เรื่องข้างต้น นำมาสู่ ข้อเสนอของนักกฎหมายว่า

1) ยกเลิกผลทางกฎหมายของการรัฐประหาร และกฎหมายที่ออกโดยคณะรัฐประหารชุดต่างๆ

2) ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการออกกฎหมายโอนถ่ายอำนาจไปสู่ อปท.ในรูปแบบต่างๆ และเพิ่มภารกิจที่ท้องถิ่นทำได้เองโดยไม่ต้องขออำนาจส่วนกลางให้มากขึ้น

ศิษย์เก่าดีเด่น ข้อเสนอทำไปแล้วแต่ไม่สัมฤทธิ์ผลเพราะงบประมาณบางส่วนมาจากส่วนกลางและการการันตีว่าจะได้นั้นต้องเป็นโครงการ.... นอกจากนี้บทบาทของตัวเราเองยังมีมากแม้ในความเป็นจริงจะไม่มีอำนาจ ในความเป็นจริงกระบวนการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นเองก็ยังไม่ผูกกับส่วนภูมิภาคและส่วนกลางไม่น้อยเช่นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นอะ

มิตรสหายท่านหนึ่ง ตอบได้ตรงใจครับ เป็นที่มาว่าทำไมต้องทำ “เข้มข้น” ขึ้นไปอีก มิใช่ล้มเลิก มาอังกฤษถึงได้รู้ว่า พวกนี้เวลาณรงค์และเคลื่อนไหวอะไรมันวางแผนกันเป็นร้อยปี และคิดวางแผนทางให้คนรุ่นถัดไปมาสานต่อด้วย เค้านคงคุ้นเคยกับการต่อสู้มาเยอะ รู้กันไปเรื่อยๆ ล้อมไปเรื่อยๆ ซึมไปเรื่อยๆ ลักวัน เสด็จขึ้นเล็กลุ่มหมด ปราสาทก็หลาย

ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่นักกฎหมายอาจต้องคิดมากขึ้น เพราะข้อเสนอทางกฎหมายมักมีลักษณะ บุกลงไปทุบยอดปราสาท ทำให้โดนต่อต้าน และมีแรงเสียดทานจากฝั่งตรงข้ามสูงเพราะมันขัดและฐานมวลชนเขายังเข้มแข็งกลับกันงานที่สำเร็จมักเป็นการปฏิบัติภารกิจเล็กๆ จนสูงงอมแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงแบบที่ใครก็ตามไม่อยู่ อันนี้อาจเป็นความล้มเหลวจากการศึกษาแต่ประวัติศาสตร์ชนชั้นนำ และไม่ศึกษาประวัติศาสตร์สังคมนะฮะ เพราะชัยชนะไม่ได้เกิดจากคนไม่กี่คนหรือสงครามไม่กี่ครั้ง แต่มันก่อปรี่ขึ้นจากการต่อสู้ที่ร้อยพันที่เต็มไปด้วยคราบเลือดและหยดน้ำตา ป.ล. ปราสาทนี้หมายถึง “เป้าหมายในการผลักดัน” นะครับ ไม่มีความหมายโดยนัยยะใดๆ ทั้งสิ้น

แอดมินแก้วอี เออ มาคิดๆดูอีกประเด็น ถ้าเรานักกฎหมายออกข้อเสนอและแถลงการณ์เป็นเอกสาร แล้วยาวมากๆ ก็น่าจะไม่มีใครอ่านจบด้วยนะฮะ เนื้อหาข้างในมลายกลายเป็นฝุ่นไม้ดัดดัด ต้องหาวิธีดึงดูดความสนใจให้คนมาใช้เวลากับเนื้อหาในข้อเสนอเยอะๆ ด้วยฮะ ซึ่งถ้าเป็นข้อเสนอแนะจาก NGOs

หรือ คนทำสื่อ ก็บอกว่า “ทำให้มันง่าย เข้าใจเร็วๆ หรือเป็นภาพเป็นเรื่องเล่า” ซึ่งเป็นจุดบอดอย่างใหญ่หลวงของนักกฎหมายเหมือนกัน เนื่องจากไม่ได้ฝึกมาอย่างนี้ ที่ฝึกมามีแต่อ่านหนังสือเป็นพรีดี แล้วก็เขียนเป็นพรีดี ถ้าฟังแค่พูดให้มนุษย์รู้เรื่องได้นี่ ก็เก่งมากแล้วฮะ ขอบอก...

บทสังเคราะห์

จากบทสนทนาเกี่ยวกับ ตัวตน อัตลักษณ์ และบุคคลในกฎหมายสมัยใหม่ จะเห็นร่องรอยการปริแตกของกฎหมายที่ไม่อาจครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่ทำให้สถานะทางกฎหมายของบุคคลแบบ “หยุดนิ่ง” ไม่เพียงพอต่อการตอบคำถามและปัญหาใหม่ๆ ได้อย่างทันสถานการณ์ ดังนั้น การปรับใช้กฎหมายจึงต้องนำหลักกฎหมายที่มีความยืดหยุ่นและเป็นหลักพื้นฐานของกฎหมายและรัฐนั่นคือ สิทธิมนุษยชน มาเป็นฐานความคิดในการปรับใช้กับ ความหลากหลายแห่ง อัตลักษณ์ ที่ยิ่งจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ตามบริบททางสังคมและการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนไป หากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะมีการขับเคลื่อนนโยบายทั้งหลายเพื่อเรียกร้องหรือรักษาสีสิทธิของตน ย่อมต้องสู้เพื่อสิทธิของคนอื่น นั่นคือ สู้เพื่อสิทธิของทุกคนด้วย จึงจะทำให้เกิดการขยายขอบเขตการทางสังคมแบบครบรวมกลุ่มต่างๆ ที่มีความหลากหลายแต่ต้องการเปิดพื้นที่ให้บุคคลผู้ด้อยสิทธิทั้งหลายได้เข้ามารวมพลังกัน เป็นการเพิ่มแนวร่วมขบวนการประชาสังคมทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การบัญญัติหรือตีความกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายในตัวตน และอัตลักษณ์ จึงต้องใช้คำที่ไม่ระบุเฉพาะอย่างหยุดนิ่ง และกีดกันคนจำนวนมากออกไปจากนิยามตามกฎหมาย อันจะเป็นการขัดกับหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนนั่นคือ หลักความเสมอภาคและห้ามเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายในสถานภาพ เพื่อประกันความสิทธิบุคคลให้มี “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” การบัญญัตินิยามบุคคลอย่างคับ

แคบย่อมสร้างการแยกแยะบุคคลจำนวนหนึ่งออกจากการประกันสิทธิ ในแบบกฎหมายสมัยใหม่ที่รับรองเฉพาะ “บุคคล” ที่รับรองโดยสถาบันที่ทรงอิทธิพลในรัฐเท่านั้น การบัญญัติและตีความกฎหมายอย่างเป็นคุณต่อสิทธิมนุษยชนเท่านั้นที่จะเปิดพื้นที่ให้ “ความหลากหลาย” อันเป็นจุดเริ่มต้นแห่ง “ความคิดสร้างสรรค์” และ “การพัฒนา” ต่อไป ดังที่ปัญญาสาขากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนบัญญัติไว้ในข้อ 30 ว่า “ข้อ 30 ข้อความต่าง ๆ ตามปฏิญานี้ไม่เปิดช่องที่จะแปลความได้ว่าให้สิทธิใดๆ แก่รัฐ กลุ่มชนหรือบุคคลใดๆ ที่จะประกอบกิจกรรม หรือกระทำการใดๆ อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและเสรีภาพใดๆ บรรดาที่ได้ระบุไว้ในบทบัญญัติฉบับนี้”

วารสารนิติสังคมศาสตร์

หลักเกณฑ์ในการลงตีพิมพ์ต้นฉบับวารสารนิติสังคมศาสตร์

1. ต้นฉบับที่ผู้เขียนส่งมาเพื่อการพิจารณาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดวารสารหนึ่งมาก่อน (หากบทความของผู้เขียนอยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารอื่น กรุณาแจ้งให้ทางกองบรรณาธิการของวารสารนิติสังคมศาสตร์ทราบด้วย)
2. เนื้อหาในต้นฉบับควรเป็นงานที่ผู้เขียนสังเคราะห์ขึ้นเอง โดยไม่ได้ลอกเลียนหรือคัดลอกมาจากผลงานของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือปราศจากการอ้างอิงที่เหมาะสม
3. ผู้เขียนต้องเขียนต้นฉบับตามรูปแบบข้อกำหนดในระเบียบการส่งต้นฉบับ
4. ให้มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 100 คำ
5. ผู้เขียนควรแก้ไขความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review)
6. หลังจากผู้เขียนได้แก้ไขเรื่องแล้ว กองบรรณาธิการจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ติดต่อสอบถาม/ส่งต้นฉบับได้ที่

E-mail : lawcmu.research@hotmail.com

ถึง กองบรรณาธิการวารสารนิติสังคมศาสตร์